

Årsredovisning 2022

Antagen av Kommunfullmäktige 2023-04-24 § 40

Innehåll

Årsredovisning 2022.....	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
Hammarö kommuns fördelning av pengar.....	5
Så här använder vi pengarna (%)	5
Härifrån kommer pengarna (%)	5
Så här fördelas pengarna per verksamhetsområde (%)	6
Förvaltningsberättelse.....	7
Översikt över verksamhetens utveckling	7
Den kommunala koncernen	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	9
Händelser av väsentlig betydelse.....	11
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	11
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning.....	15
Avstämning av resultatmål	17
Balanskravsresultat	23
Väsentliga personalförhållanden	24
Förväntad utveckling	27
Driftsredovisning	28
Resultatuppföljning kommunen	28
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	30
Servicenämnden	32
Miljö- och byggnadsnämnden	37
Socialnämnden	40
Bildningsnämnden	43
Övriga nämnder	48
Hammarö Energi AB.....	49
Viktigare händelser.....	49
Ekonomi	49
AB Hammaröbostäder.....	50
Viktigare händelser.....	50
Ekonomi	50
KB Tappan.....	52
Viktigare händelser.....	52
Ekonomi	52
Resultaträkning (tkr)	52
Investeringsredovisning.....	53

Några av årets större investeringsprojekt (nettokostnad, tkr)	53
Resultaträkning (tkr)	54
Balansräkning (tkr)	55
Kassaflödesanalys (tkr)	56
Notapparat (tkr)	57
Not 1 Verksamhetens intäkter	57
Not 2 Verksamhetens kostnader	57
Not 3 Av- och nedskrivningar	58
Not 4 Skatteintäkter	58
Not 5 Generella statsbidrag och utjämningsar	58
Not 6 Finansiella intäkter	58
Not 7 Extraordinära poster	59
Not 8 Immateriella tillgångar	59
Not 9 Materiella anläggningstillgångar	59
Not 10 Finansiella anläggningstillgångar	61
Not 11 Kortfristiga fordringar	61
Not 12 Eget kapital	62
Not 13 Avsättningar	62
Not 14 Långfristiga skulder	63
Not 15 Kortfristiga skulder	64
Not 16 Panter och ansvarsförbindelser	64
Not 17 Koncerninterna förhållanden	66
Vatten- och avloppsverksamhet	67
Nyckeltal (tkr)	67
Resultaträkning VA-verksamhet (tkr)	67
Balansräkning VA-verksamhet (tkr)	68
Noter VA-verksamhet (tkr)	69
Redovisningsprinciper	73
Ordlista	75

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

2022 var ett händelserikt år för kommunen med bland annat ett val. Det var också ett år som inledningsvis präglades av pandemin, Covid-19.

Restriktionerna för pandemin upphörde under första kvartalet vilket innebar att många av våra medarbetare kunde komma tillbaka till sina arbetsplatser och de politiska mötena kunde ske i kommunhuset. Jag tror att de är många med mig som upplevde både en lättnad och glädje att få träffa kollegorna igen. Jag vill skicka en eloge och ett stort tack till alla medarbetare för de insatser och åtgärder som gjorts för att få verksamheterna att fungera under pandemin.

Under 2022 färdigställdes få nya bostäder i kommunen vilket medförde att befolkningsökningen inte var lika hög som tidigare år, kommunen ökade med 55 personer. Det kan vara positivt att vi får något eller några år med mindre befolkningsökning för att hinna bygga ut den kommunala servicen. Men vi är också beroende av att vi får en högre befolkningsökning än vad som skedde 2022 för att klara av investeringar i skolor, förskolor, vägar, vatten och avlopp med mera.

Även 2022 fick vi möjlighet att inviga nya verksamhetslokaler, Hammarlunden F-6 och Mörmoskogens förskola. Invigningarna skedde med pompa och ståt, det var ballonger, sång, tal och bandklippning. Hammarö kommun har berikats med ytterligare två nya verksamhetslokaler som är anpassad till dagens och morgondagens verksamheter. Vi fick också möjligheten att ta första spadtaget för Mörmö 7-9, ett spadtag som skedde tillsammans med elevrådets ordförande på Mörmoskolan 7-9, Freja Nielsen 8D. I samband med detta höll Freja Nielsen ett fint och tänkvärt tal om framtidens skola och lyckönskade de elever som kommer att få gå i skolan.

När hösten var i antågande hade vi i politiken fokuset på valet, vilket märktes på färre ärenden i kommunstyrelsen och i fullmäktige. Valresultatet blev ungefär som vid valet 2018, vilket resulterade i att den sittande majoriteten med Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Vänsterpartiet bildade en ny majoritet för den kommande mandatperioden.

Liksom övriga världen påverkades Hammarö kommun av händelser i omvärlden där bland annat Rysslands anfallskrig mot Ukraina bidrog till både högre elpriser och en hög inflation. Trots detta visade kommunens bokslut på ett väldigt bra resultat. Vän av ordningen frågar sig säkert hur det kunde bli så. Några av förklaringarna finns i att verksamheterna har varit återhållsamma, olika intäkter av engångskaraktär såsom en mycket högre skatteintäkt än vad vi hade räknat med i budgeten. Även statsbidragen blev mycket högre än budgeterat, färre investeringar vilket gav oss lägre kostnader för avskrivningar. Det mest positiva med resultatet för 2022 är att vi klarade hela 2022 års investeringar med egna pengar, vilket minskar räntekostnader för kommunen på 4 – 6 miljoner kronor de kommande åren.

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till kommunens alla medarbetare som dagligen har levererat kommunal service med kvalitet och engagemang. TACK!

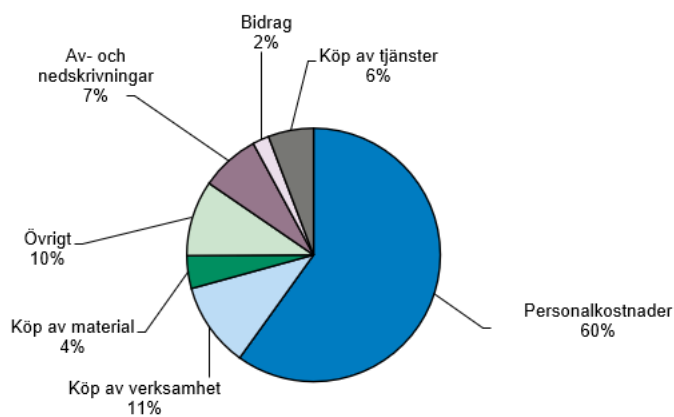
Mars 2023

Solweig Gard (S)

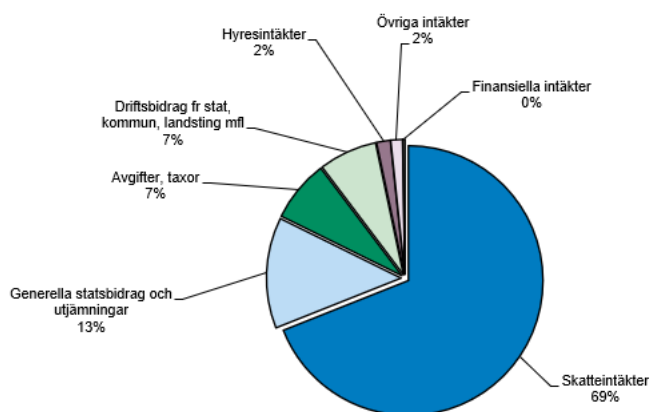
Kommunstyrelsens ordförande

Hammarö kommuns fördelning av pengar

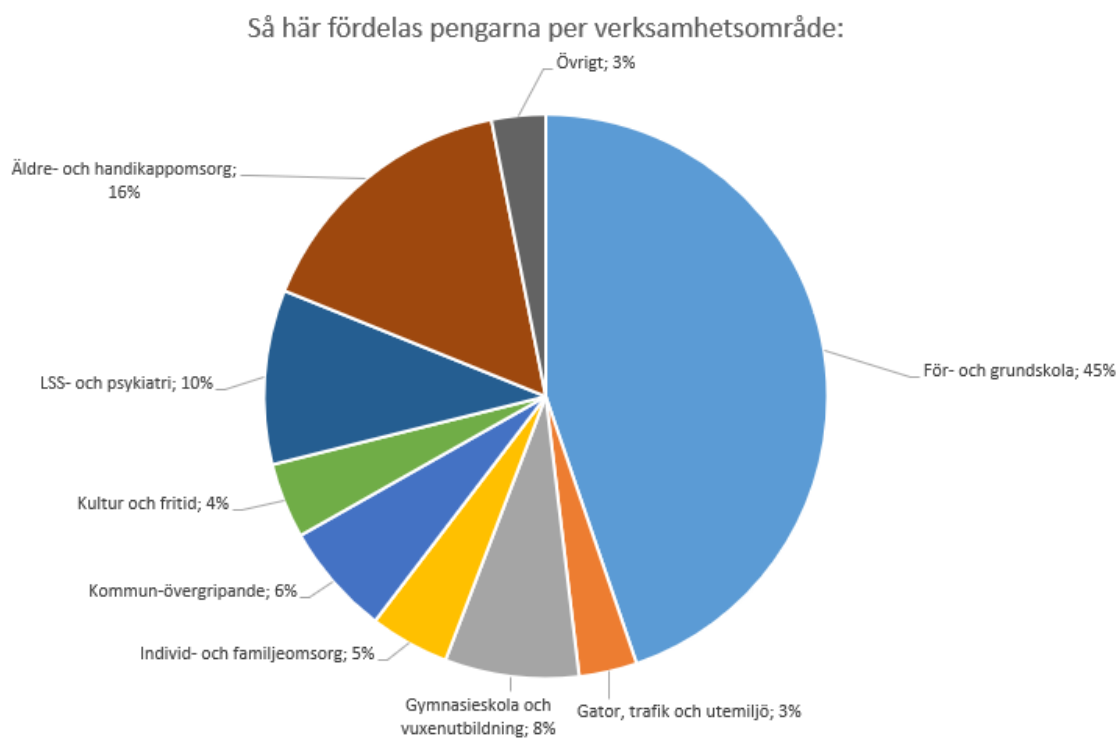
Så här använder vi pengarna (%)

Härifrån kommer pengarna (%)

Så här fördelas pengarna per verksamhetsområde (%)

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Hammarö kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen

	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	317 906	306 631	308 429	327 367	333 290
Verksamhetens kostnader	-1 153 808	-1 177 754	-1 197 666	-1 213 089	-1 294 582
Årets resultat	-1 053	3 276	29 239	41 006	101 619
Soliditet	16%	14%	13%	14%	16%
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser	5%	4%	5%	6%	9%
Investeringar (netto)	489 996	362 386	444 857	367 603	179 951
Långfristig låneskuld	1 572 331	1 882 033	2 196 169	2 271 261	2 399 851
Antal anställda	1 278	1 403	1 270	1 301	1 337

Kommunen

Nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Antal invånare	16 483	16 568	16 668	16 765	16 820
Kommunalskatt	22.1%	21.6%	23.1%	23.1%	23.1%
Verksamhetens intäkter	247 715	227 377	235 893	243 720	251 600
Verksamhetens kostnader	-1 124 756	-1 142 921	-1 173 404	-1 179 475	-1 253 077
Årets resultat kommun, kr/inv	-5 958	-1 618	16 499	24 546	92 722
Soliditet	23%	18%	16%	16%	18%
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser	6%	4%	5%	5%	9%
Nettoinvesteringar	301 086	364 036	460 349	349 933	156 311
Låneskuld	812 000	1 112 000	1 412 000	1 512 000	1 662 000
Antal anställda	1 268	1 392	1 259	1 289	1 325

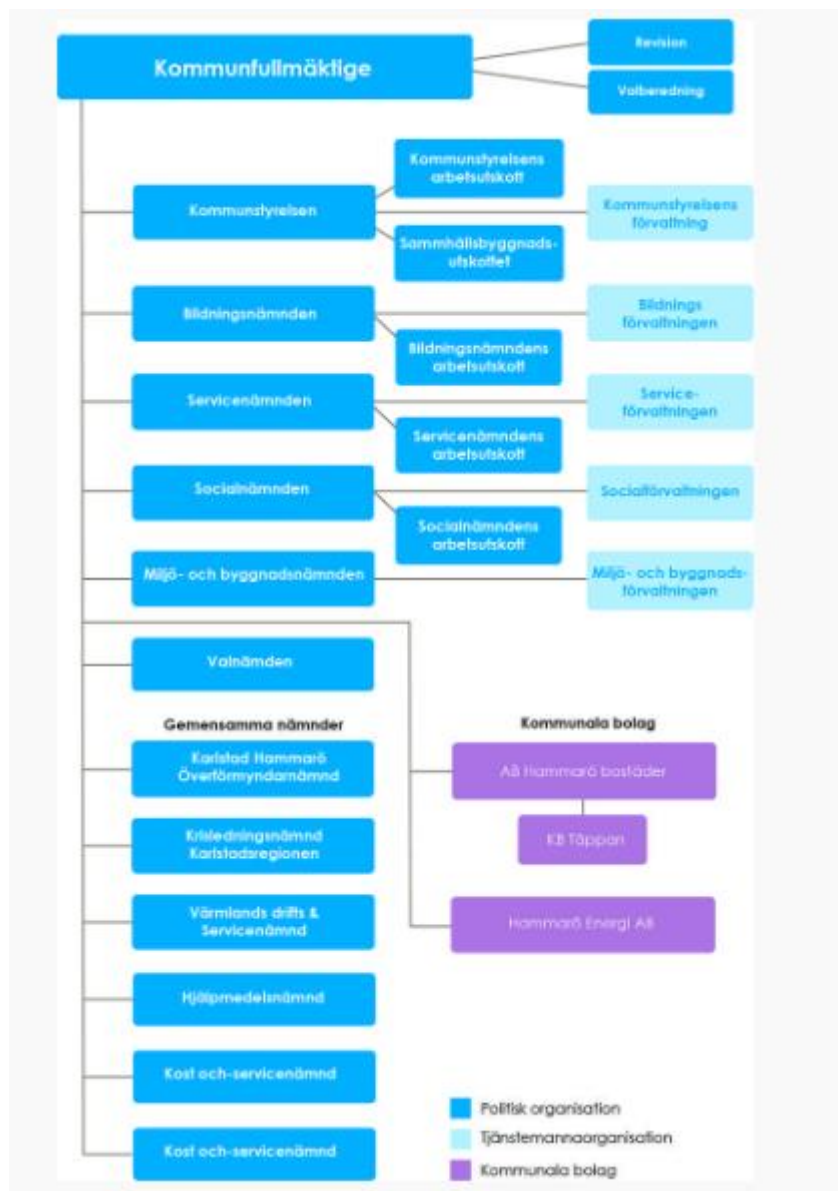
Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på 90,6 mnkr för verksamhetsåret 2022. Kommunens resultat uppgår till 92,7 mnkr vilket ska jämföras med budgeterat resultat på 15,9 mnkr. Skatteintäkterna blev 24,8 mnkr bättre än den prognos SKR tog fram inför budgetåret. En positiv effekt av försäljning av aktier i Vindpark Vänern Kraft AB från 2019 genererar en vinst på 2,1 mnkr genom ett underskottsavdrag som Karlstad Energi gjort där Hammarös del är 30%. Försäljning av arrendetomter och fastigheter har påverkat årets resultat positivt med 4,8 mnkr. Nämndernas resultat visar ca 20 mnkr bättre än budgeterat.

Soliditeten (med hänsyn till totala pensionsförpliktelser) är 9 procent. Omfattande investeringar 2022 i lokaler för skolor och förskolor har medfört att nivån på investeringarna är höga. Den långfristiga låneskulden har ökat med 150 mnkr under 2022.

Hammarö kommun har fortfarande historiskt stora investeringsnivåer. För att klara en tillfredsställande självfinansieringsgrad och minimera koncernens upplåning krävs goda resultat och att nämnderna klarar sina budgetramar.

Ambitionen är att amortering på kommunens lån ska påbörjas år 2025-2026 då den stora investeringsfasen har passerats. Då ska amortering, per år, ske med minst hälften av det årliga avskrivningsbeloppet.

Den kommunala koncernen

Koncernen har inte förändrats under året.

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation och i två helägda bolag, Hammarö Energi AB och AB Hammaröbostäder. Därtill finns Kommuninvest Ekonomisk förening genom vilken Hammarö kommun just nu finansierar hela kommunens investeringsbehov.

Skälen till att Hammarö kommun valt att driva viss verksamhet i bolagsform är dels organisatoriska, dels ekonomiska. Den verksamhet som bedrivs i bolagsform är sådan verksamhet som är konkurren utsatt och/eller drivs på affärsmässiga grunder.

Bolagen leds av politiskt tillsatta styrelser och professionella tjänstepersoner.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Smittspridningen av covid-19 var hög under våren och påverkan på verksamheterna var stor. Skenande inflation, mycket höga elpriser samt räntehöjningar har påverkat kommunens resultat och ställning på olika sätt.

En åldrande befolkning och ökat antal barn i kommunen, samt nödvändiga satsningar på byggnation av skol- och förskolelokaler och äldreboende fortsätter att fresta på kommunens resurser under ett antal år framöver. För att upprätthålla kvaliteten på den kommunala servicen beslutade kommunfullmäktige om en skattehöjning med 1,50 procentenheter inför 2020. Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 om en skattesänkning med 20 öre från och med 2023.

Befolkningsutveckling

Befolkningsutvecklingen har en avgörande betydelse för vår kommuns framtid och utveckling. Befolkningsstillväxten och de intäkter den ger garanterar en fortsatt hög samhällsservice. Ett levande centrum, goda kommunikationer och attraktiva miljöer är faktorer som gör att människor vill flytta hit och att medborgare som redan bor här trivs och vill bo kvar. Det skapar en attraktiv kommun.

Hammarö kommuns befolkning har växt kontinuerligt under en rad år med en ganska hög befolkningsstillväxt de senaste åren. Under 2021 ökade folkmängden i Hammarö kommun med 97 personer, från 16 668 till 16 765 invånare. Orsaken till den ökade befolkningen var ett flyttnetto på 117 personer och ett födelsenetto på 40 personer. Under året flyttade 878 personer till Hammarö, vilket var något färre än 2020. Antalet personer som flyttade från kommunen minskade med 87 personer jämfört med året innan, från 848 till 761. Flyttnettot (antalet inflyttade minus utflyttade) under 2021 var således 97 personer. Under prognosperioden 2021 -2030 kommer folkmängden i Hammarö kommun att öka med 2 718 invånare, från 16 826 till 19 544 personer. Flyttnettot förväntas bli i genomsnitt 261 personer per år och födelsenettet 58 personer per år. Totalt ger detta en förändring med 319 personer per år.

Finansiella risker och osäkerheter

Bland verksamhetsrisker är kompetensförsörjning en nyckelfråga för kommunen och dess verksamhet. För vissa personalgrupper finns det risk att det kommer att uppstå rekryteringssvårigheter. Under året finns problem med höga sjukskrivningstal i kommunen som till en viss del påverkades av pandemin, men det pågår ett intensivt arbete med ett antal olika åtgärder för att sänka frånvaron.

Den finansiella risken som den kommunala koncernen och kommunen står inför är framför allt ränterisk. Den av kommunfullmäktige beslutade finanspolicyn innehåller riktlinjer och regler i form av riskmandat och limiter för finansverksamheten i den kommunala koncernen och kommunen.

Per den 31 december 2022 uppgick den kommunala koncernens räntebärande skulder till 2 255 (2 132) mnkr. Nettoskulden har ökat till följd av under året genomförda investeringar i skol- och förskolelokaler. Per den 31 december 2022 uppgick kommunens räntebärande skulder till 1 662 mnkr (1 512 mnkr).

Pensionsförpliktelser och -riktlinjer

1. Totala pensionsförpliktelse i balansräkningen (gäller enbart kommunen)

a. Avsättning inkl. särskild löneskatt 6 763 tkr

b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt 234 568 tkr

Summa pensionsförpliktelser i kommunen 241 331 tkr

2. Överskottsmedel i kommunen 10 089 tkr

3. Återlånade medel 241 568 tkr - 10 089 tkr = 231 479 tkr

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemin Covid-19 har påverkat oss på många sätt även under 2022. Hammarö kommun har hanterat Covid-19 och smittan på ett mycket bra sätt.

Skenande inflation, räntor och energipriser påverkar kommunen.

I december beslutade kommunfullmäktige om en ny styrmodell.

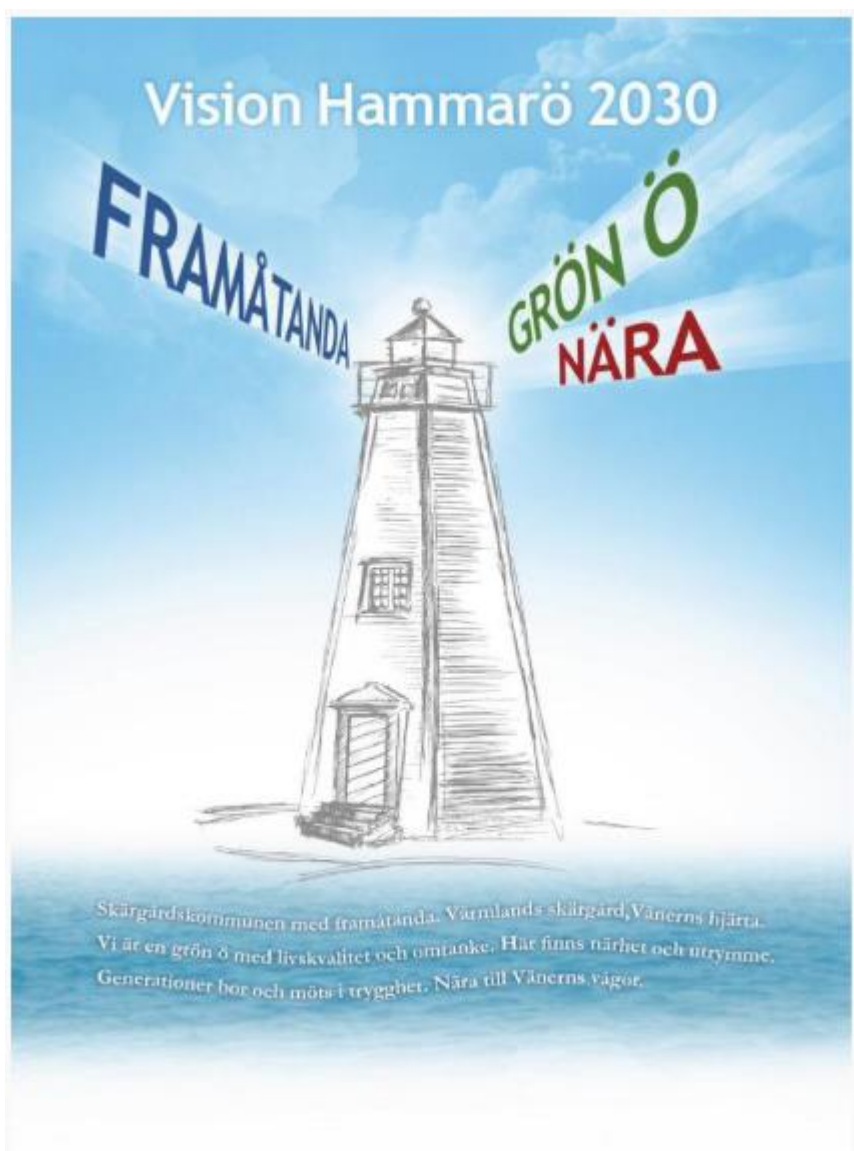
Under 2022 har beslut fattats om nybyggnation av kommunens två högstadieskolor.

Genomförande av allmänna valen 2022 i enlighet med nya bestämmelser om förstärkt skydd för valhemligheten.

Under året har kommunen sålt tre av fyra f.d. villaförskolor.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

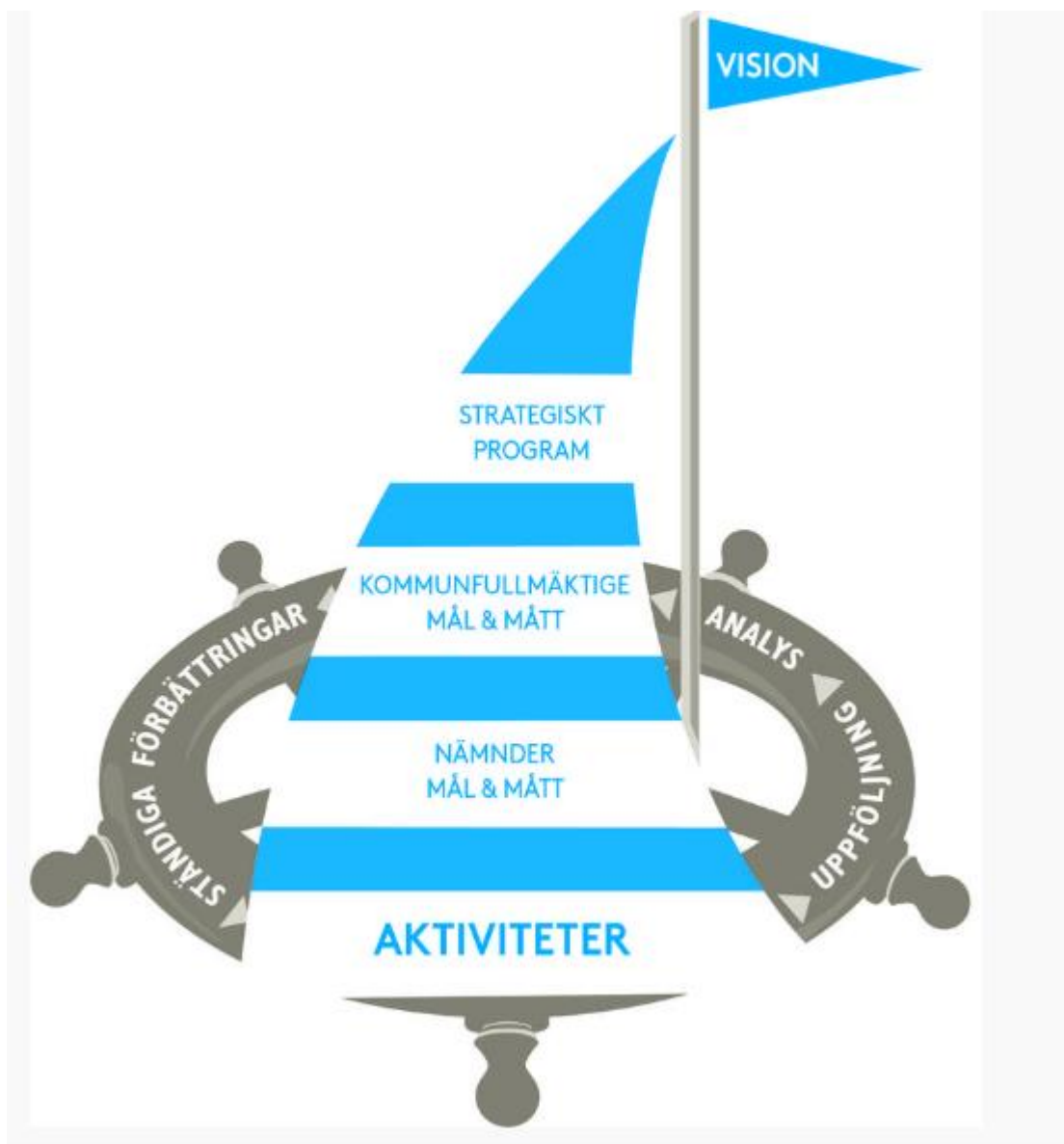
För att kunna ge Hammaröborna en service med god kvalitet krävs ett strukturerat arbete som bedrivs utifrån mål- och resultatstyrning. Hammarö kommun arbetar utifrån en vision där framåtanda, grön ö och nära är de tre ledorden.

För att förverkliga kommunens vision finns en gemensam styrmodell som anger hur den kommunala verksamheten i Hammarö kommun ska styras, följas upp och utvärderas. Styrmodellen är baserad på visionen och på Agenda 2030, det vill säga FN:s globala mål som Sverige tillsammans med de flesta övriga länder i världen förbundit sig att jobba utifrån.

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och beslutar om vision, samt de övergripande fullmäktigemål med tillhörande indikatorer som nämnderna ska följa. Kommunfullmäktige beslutar också hur mycket verksamheterna får kosta.

- Nämndernas uppgift är att utifrån de mål som kommunfullmäktige beslutat om, se till att verksamheterna bedrivs så effektivt som möjligt. För att nämnderna ska kunna styra sina förvaltningar utifrån de övergripande strategier och mål som kommunfullmäktige beslutat om, krävs att nämnderna fattar beslut om egna nämndmål. Det är viktigt att de mål nämnderna beslutar om avser frågor som nämnden har rådighet över.
- Utifrån de mål som nämnderna satt upp är det sedan förvaltningarnas uppgift att planera och genomföra verksamheten. Målen förankras bland alla medarbetare och aktiviteter kopplas till nämndmålen för att nå måloppfyllelse.
- I samband med delårsrapport och årsredovisning görs en uppföljning av fullmäktige- och nämndmålen. Uppföljning görs genom kontroll av att de indikatorer som finns kopplade till kommunfullmäktiges mål ligger inom förutbestämda riktvärdena som fullmäktige beslutat. Samt beskrivning/analys av hur de till nämndmålen kopplade processerna ute i verksamheterna fortgår. Kunskapen från dessa analyser tas sedan med i planeringsarbetet inför kommande budgetår, för att på så sätt ständigt förbättra verksamheten.

Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet är ett prioriterat och viktigt arbete där Hammarö kommun ständigt strävar efter att förbättra resultat och arbetsprocesser. Till grund för kvalitetsarbetet ligger kommunens styrmodell (bild 2), som också är kommunens kvalitetssystem. Att strukturerat följa upp verksamheten och utvärdera resultat är en viktig hörnsten i kvalitetssystemet. Hammarö kommun arbetar sedan en lång tid tillbaka systematiskt med kvalitetsutveckling och kommunen uppvisar goda resultat i många sammanhang.

Ekonomiska ramar

I arbetet med att ta fram ekonomiska ramar tas hänsyn till kommunens befolkningsprognos, eventuella ambitionsförändringar och rationaliseringsbehov. Kommunens avgiftsfinansierade verksamheter som är reglerade enligt självkostnadsprincipen (vatten, avlopp och renhållning) utarbetar budgetar utifrån fullmäktiges beslut om taxa. Som huvudprincip, om inte särskilda omständigheter råder, ska dessa verksamheter anpassa kostnaderna i förhållande till taxeintäkterna.

Planering året innan budgetåret

Syftet med den årliga planeringsprocessen är att skapa prioriterade och tydliga mål och utifrån dem besluta om budget och ägardirektiv. Nedan lämnas en övergripande beskrivning av budgetprocessen. Kommunstyrelsen beslutar om budgetföresättningarna för mål och ekonomi. Under våren arbetar därefter nämnderna fram förslag till detaljerade mål samt drift- och investeringsbudget.

I början av året presenterar förvaltningscheferna, vid en gemensam dag med politiker och tjänstemän, sin analys för att uppmärksamma pågående trender som kan påverka kommunens utveckling på kort och lång sikt.

Kommunstyrelsen överlägger med nämnder i mars. Utifrån dialogerna tar den styrande "majoriteten" fram ett förslag om mål och budget för hela kommunen inför kommande år.

I juni beslutar Kommunfullmäktige om mål och ekonomisk tilldelning för kommunen och dess nämnder. Kommunfullmäktige beslutar om bolagens ägardirektiv i april.

Uppföljning under budgetåret

Kommunen följer upp mål två gånger per år och ekonomi tre gånger per år. Detta sker i en tertialrapport, i delårsbokslutet och i årsredovisningen. Tertialrapporten innehåller ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Delårsbokslutet innehåller uppföljning och analys av kommunfullmäktiges mål när så är möjligt (nämnders), ekonomiskt periodutfall samt helårsprognos. Alla ansvariga nämnder och styrelser ska ta ställning till om det finns åtgärdsbehov i förhållande till tertialrapport och delårsbokslut. Kommunrevisionen gör en övergripande granskning av delårsbokslutet. Delårsbokslutet beslutas i nämnder. Eventuella åtgärdsbehov analyseras. Delårsbokslutet fastställs av kommunfullmäktige i början av oktober.

Bokslut och årsredovisning

Arbetet med den kommunala koncernens bokslut och kommunens årsredovisning följer följande process. Den löpande uppföljningen avslutas, i februari efter budgetåret, med nämndernas och bolagens årsbokslut, samt kommunens årsredovisning. Årsredovisningen innehåller koncernövergripande analyser samt uppföljning av koncernens mål och resultat. Revisionen gör en granskning av nämndernas årsbokslut och koncernens årsredovisning. Kommunfullmäktige fastställer årsredovisningen i april samt beslutar om ansvarsfrihet för kommunstyrelsens och nämndernas ledamöter.

Uppsiktsplikt

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktspliktens genomförande tar sin utgångspunkt i budget, flerårsplan, ägardirektiv och affärsplaner. Utöver delårsrapporterna rapporterar nämnderna samt bolagen till kommunstyrelsen avseende utvecklingen av verksamhet och ekonomi. Vid större avvikelser kallas nämnd in formellt för muntlig dialog med kommunstyrelsens arbetsutskott. Uppsiktspliktens genomförande kombineras med budgetberedningsprocessen som beskrevs ovan. Under denna process rapporterar styrelserna om sin verksamhet för det gångna året och hur planeringen löper för innevarande år och utsikter och prognoser för kommande år.

Intern kontroll

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom hela kommunen. Som utgångspunkt finns ett reglemente för intern kontroll som gäller hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen konkreta roll är att:

- 1) driva det koncernövergripande internkontrollarbetet och
- 2) följa upp den interna kontrollen inom den kommunala koncernen.

Överlag fungerar den interna kontrollen väl, brister upptäcks och det finns förslag på åtgärder.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

Kommunallagen säger att varje kommun i sin budget, efter egna förutsättningar, ska fastställa mål och riktlinjer för verksamheten samt finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning.

Verksamhetsmålen ska bidra till att verksamheten bedrivs på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt och de finansiella målen ska bidra till att kommande generationer inte ska behöva betala för det som tidigare generationer förbrukat. För Hammarö kommun innebär det att den kommunala servicen ska motsvara kommuninvånarnas förväntningar och behov och bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt. De kommunövergripande målen utgör tillsammans med de finansiella målen god ekonomisk hushållning. En god ekonomi skapar möjligheter för kommunen att även i framtiden bedriva bra verksamhet.

I den av kommunfullmäktige antagna budgeten för år 2022 finns följande finansiella och kommunövergripande mål fastställda för god ekonomisk hushållning i Hammarö kommun.

Finansiella mål

Mål: Årets resultat ska uppgå till 15 mnkr.

Resultatet för 2022 uppgår till 93 mnkr vilket innebär måluppfyllelse.

Mål: Nettokostnaden ska inte öka mer procentuellt än skatteintäkter och generella statsbidrag.

Nettokostnaden har minskat medan skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat innebär måluppfyllelse.

Mål: Investeringarna ska till minst 10 % finansieras med egna medel (avskrivningar + resultat) i genomsnitt för perioden 2022-2024.

Finansiering av årets investeringar med egna medel uppgår till 100 % vilket är måluppfyllelse.

Den sammantagna bedömningen är att Hammarö kommun uppnår de finansiella målen 2022.

Verksamhetsmål

Från 2020 gick Hammarö kommun över till en ny styrmodell. Vår målstyrning och budget utgår från 2021 från de 17 globala målen i Agenda 2030. Att byta styrmodell under en normal tid skulle ställt stora krav på alla verksamheter. Att dessutom byta styrmodell under en pandemi har varit en stor utmaning och påverkar och präglar på flera sätt bedömningar och målresultat. En del saker har skjutits fram medan andra saker fått fart av den situation som Hammarö kommun och hela världen har varit i under pandemin. Utifrån de 17 målen i Agenda 2030 valde Fullmäktige ut tre mål från Agendan att

koncentrera sig på mer och formulerade utifrån dessa egna nya fullmäktigemål som började gälla från 2021. Tanken med den nya modellen för uppföljning av mål är att dessa mål är långsiktiga och att måluppfyllelse förväntas uppnås kanske först år 2030. Bedömning av måluppfyllelse i den nya modellen sker utifrån analys av aktiviteter som genomförts och hur processerna mot måluppfyllelse framskrider, men på övergripande fullmäktigenivå också utifrån indikatorer som visar hur kommunen ligger till.

Ett antal indikatorer har tagits fram för att mäta utgångsläget men också för att kunna mäta framstegen framöver. För att få ett utgångsläge har fullmäktige beslutat att utvärderingen av indikatorerna till fullmäktiges mål 2021 baseras på vårt resultat i förhållande till riket, länet och våra egna tidigare resultat. Samt att kommunfullmäktige under 2022 kommer att besluta om inom vilket spann respektive indikator bör ligga alternativt åt vilket håll en förflyttning önskas. Metoden för att redovisa målen och tillhörande indikatorer kommer att utvecklas mer framöver.

Totalt sett har arbetet med den nya modellen gått framåt i bra takt och de globala målen har på kort tid blivit en naturlig del i kommunens sätt att hantera sina utmaningar. För kommunfullmäktiges tre övergripande mål visar analysen av aktiviteter, bedömningen av indikatorerna och resultatet av nämndernas underliggande mål att Hammarö är på rätt väg och samtliga tre mål ligger i linje med förväntat resultat efter det första året och markeras som måluppfyllelse i grönt.

Avstämning av resultatmål

Måluppfyllelse ● I hög grad måluppfyllelse ● Delvis måluppfyllelse ● Ej måluppfyllelse ●

 Sveriges friskaste kommun	Bedömning
Kommentar: Indikatoremas värde i förhållande till länet och riket visar att Hammarö på i stort sett alla indikatorer står sig väl inom området. Nämnderna har också gjort ett bra jobb med aktiviteter ute i verksamheterna Hammarö är på god väg mot att bli Sveriges friskaste kommun. Målet är långsiktigt och full måluppfyllelse förväntas först om några år.	
Indikatorer:	
Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	●
Ohälsotal, dagar	●
HME, Medarbetarengagemang totalt kommunen - Totalindex	●
Anmällda våldsbrott (treårsmedelvärde), antal/1000 <i>inv.</i>	●
Valdeltagande i senaste riksdagsvalet, andel (%)	●
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	●
Invånare <u>25-64</u> år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	●
SALSA - Skolenheters resultat av slutbetygen i årskurs 9 med hänsyn till elevsammansättningen. Andelen (%) som uppnått kunskapskraven	●
SALSA - Skolenheters resultat av slutbetygen i årskurs 9 med hänsyn till elevsammansättningen. Genomsnittligt meritvärde	●
Elever i åk 9 som är behöriga till ekonomi-, humanistiska och samhällsvetenskapsprogrammen, hemkommun, andel (%)	●
Elever i åk 9 som är behöriga till naturvetenskaps- och teknikprogrammen, hemkommun, andel (%)	●
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	●
Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	●
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	●
Barn i befolkningen som ingår i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	●
Deltagartillfällen i idrottsföreningar antal/ <i>inv.</i> 7-20 år	●
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%)	●

 Varaktig, inkluderande & hållbar tillväxt	Bedömning
Kommentar: Hammarö är en kommun som växer snabbt och behövt göra stora investeringar i infrastruktur de senaste åren vilket avspeglar sig i kommunens resultat. Kommunen har också påbörjat en satsning på att förbättra sitt samarbete med näringslivet och resultaten när det gäller ranking av företagsklimat har förbättrats. När det gäller övriga indikatorer inom området så står sig kommunen väl i förhållande till länet och riket och sammantaget är man på väg åt rätt håll, men det finns områden att arbeta med.	
Indikatorer	
Ekonomiskt resultat	
Inrikes flyttnetto, andel (%)	
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Totalt, NKI	
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%)	
Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/<u>inv</u>	
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (%)	
Företagsklimat Ranking	

 Mot klimatneutral kommun	Bedömning
Kommentar: Att gå mot en klimatneutral kommun är kanske det viktigaste, men också det svåraste målet. Här behöver fler indikatorer som mäter kommunens CO ₂ avtryck tas fram för alla kommuner i landet. Om man ser på de indikatorer som finns inom området så visar de flesta positiva värden, men det finns ett arbete att göra när det gäller miljöbilar i den egna organisationen, ekologiska livsmedel i verksamheten och solcellsanläggningar. Sammantaget är bedömningen att kommunen är på rätt väg men det är en hel del jobb kvar för att uppnå målet Klimatneutral kommun.	
Miljöbilar i kommunorganisationen, andel (%)	
Miljöbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området, (%)	
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	
Energianvändning per gatubelysning, kWh/ljuspunkt	
Solcellsanläggningar totalt, installerad effekt (MW)	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	
Insamlat farligt avfall (inkl. elavfall och batterier), kg/invånare	
Insamlat mat- och restavfall, kg/invånare	

Den sammantagna bedömningen är att Hammarö kommun uppnår verksamhetsmålen för 2022.

Slutsatser avseende god ekonomisk hushållning

Hammarö kommun har måluppfyllelse avseende de finansiella målen 2022.

Hammarö kommun gör även bedömningen att verksamhetsmålen har måluppfyllelse 2022.

Den sammantagna bedömningen är att Hammarö kommun uppnår god ekonomisk hushållning.

Resultat och ekonomisk ställning

Årets resultat

Den kommunala koncernen redovisade ett resultat på 90,7 mnkr för verksamhetsåret 2022.

Resultatet för Hammarö Energi AB uppgår till -8,2 mnkr.

AB Hammaröbostäders resultat uppgår till 6,1 mnkr inkl. KB Tärpan.

Kommunens resultat uppgår till 92,7 mnkr vilket ska jämföras med budgeterat resultat på 15,9 mnkr. Skatteintäkterna blev 24,8 mnkr bättre än den prognos SKR tog fram inför budgetåret. En positiv effekt av försäljning av aktier i Vindpark Vänern Kraft AB från 2019 genererar en vinst på 2,1 mnkr genom ett underskottsavdrag som Karlstad Energi gjort där Hammarös del är 30%. Försäljning av arrendetomter och fastigheter har påverkat årets resultat positivt med 5,8 mnkr. Nämndernas resultat visar ca 20 mnkr bättre än budgeterat.

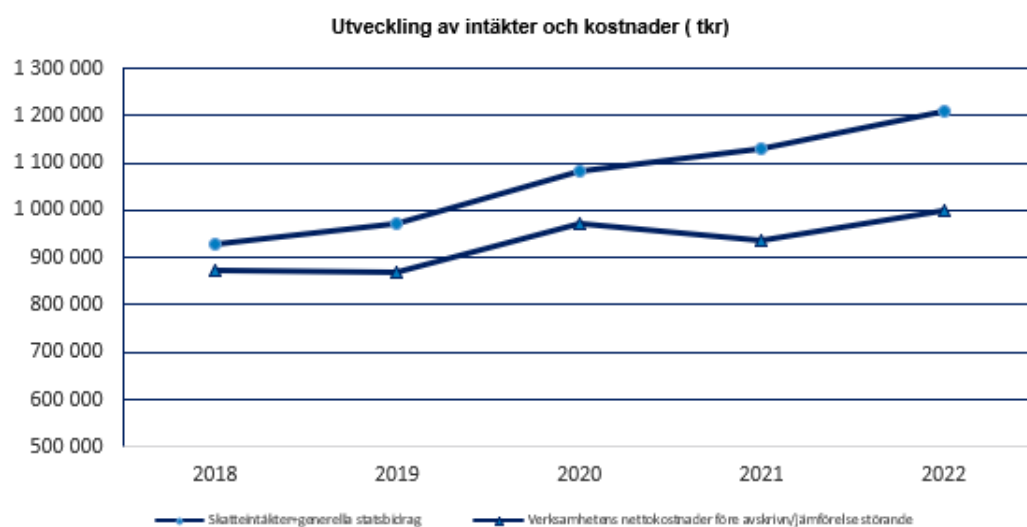
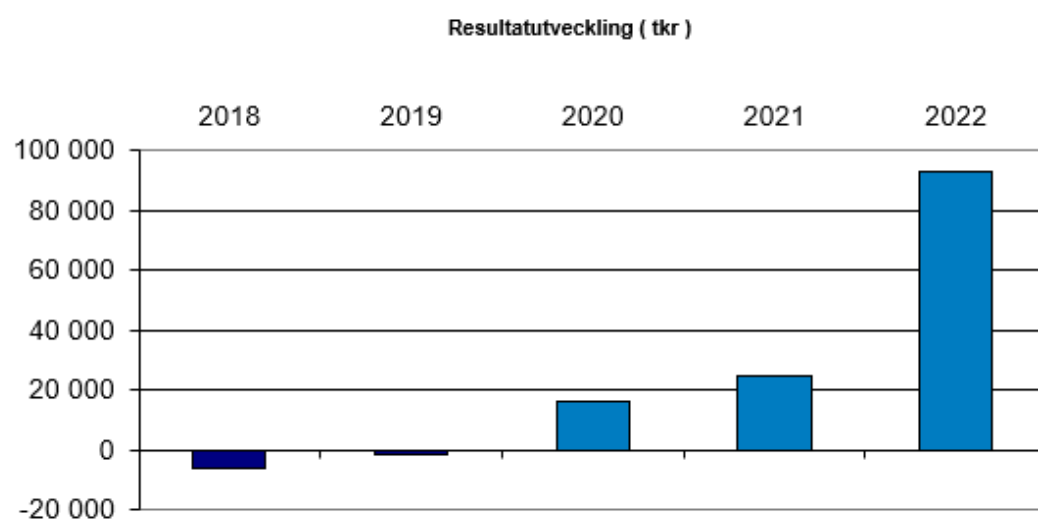
Investeringar har inte genomförts enligt plan vilket påverkar resultatet positivt.

Det har varit ett speciellt år och det finns många olika poster som påverkar resultatet.

Den kommunala koncernen	Utfall 2022
Hammarö Energi	-8 174
Hammaröbostäder	1 678
KB Tärpan	4 399

Kommunen	Utfall 2022	Budget 2022
Kommunstyrelsen	-60 724	-63 480
Serviceförvaltningen	-250 669	-240 008
Bildningsförvaltningen	-451 328	-461 495
Socialförvaltningen	-306 040	-323 824
Miljö- och byggnadsförvaltningen	-3 869	-4 174

Kommunens resultat (tkr)

Borgensåtagande

Totalt har kommunen ett borgensåtagande på 692 mnkr varav 82 mnkr för bostadsrättsföreningar. Föreningarna är mycket räntekänsliga och om räntorna stiger ökar risken för kommunen. Tabellen visar kommunens hela borgensåtagande.

	(tkr)
Hammarö Energi	97 775
Hammarö Bostäder	495 247
Bostadsrättsföreningar	81 520
Skoghalls folketshusförening	9 867
Föräldrakooperativ	2 702
Hammarö ryttarförening	3 358
Hammarö HC	400
Skoghalls bangolfklubb	1 000

Känslighetsanalys

Den ekonomiska utvecklingen styrs av ett stort antal faktorer. Vissa kan påverkas av kommunen, medan andra ligger utanför vår kontroll. Ett sätt att beskriva kommunens beroende av omvärlden är att upprätta en känslighetsanalys. Nedan redovisas de ekonomiska konsekvenserna av olika händelser:

- Vid en förändring av kommunalskatten med 10 öre per 100 kr skulle Hammarö kommun öka/minska sina intäkter med +/- 5,9 mnkr.
- En befolkningsförändring med 100 invånare skulle förändra kommunens intäkter med 7,0 mnkr.
- En löneförändring för kommunens personal med 1 % (inklusive personalomkostnader), skulle kosta 7,8 mnkr.
- Skulle låneräntan förändras med 1 procentenhet skulle det innebära en förändring på ca 16 mnkr för kommunens totala lånekostnad.

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Utfallet för 2022 är mycket bättre än budget vilket är positivt. Det kan konstateras att det finns många olika delar som påverkat årets resultat, både negativa och positiva. Nämndernas verksamheter har jobbat hårt med att vara återhållsamma både med inköp och anställningar. Covid19 har påverkat verksamheterna under våren. Inflation och energipriser har påverkat framför allt Servicenämndens verksamheter negativt.

Under slutet av 2019 sålde kommunen sina aktier i Vindpark Vänern Kraft AB till Karlstads Energi AB som i år har nyttjat underskottsavdrag som påverkar årets resultat positivt med 2,1 mnkr. Effekten av underskottsavdraget i sin helhet har Hammarö kommun inte tagit upp som någon fordran då den ses som osäkert i det här läget.

Skatteintäkterna blev 24,8 mnkr bättre än budgeterat.

Balanskravsresultat

	2020	2021	2022
=Årets resultat enligt resultaträkningen	16 499	24 546	92 722
-Samtliga realisationsvinster	-1 179	-16 132	-4 869
+Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
+Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet			
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper			
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	15 320	8 414	87 853
-Reservering av medel till utjämningsreserv			
+Användning av medel från resultatutjämningsreserv			
Synnerliga skäl			
= Årets balanskravsresultat	15 320	8 414	87 853

Balanskravet innebär att kommunen ska upprätta en budget för varje kalenderår så att intäkterna överstiger kostnaderna. Om de redovisade kostnaderna överstiger intäkterna ett räkenskapsår ska det negativa resultatet och det egna kapitalet återställas inom tre år om det inte finns synnerliga skäl. Årets balanskravsresultat är ca 87,8 mnkr, vilket innebär att kommunen kommer att uppfylla balanskravet. Kommunen har inget att återställa sedan tidigare.

Väsentliga personalförhållanden

Personalstruktur

Personalrelaterade frågor är av högsta strategiska värde för en organisation och dess resultat. Hit hör bland annat hur åldersstruktur, sjukfrånvaro, sysselsättningsgrader, lönefrågor med mera ser ut och hanteras. Hammarö kommun har i sin medarbetarpolicy, som antogs 2018, tagit fasta på att personalen är kommunens viktigaste resurs. Detta visar sig bland annat i att 58 % av de totala kostnaderna är personalrelaterad. Med tanke på det stora behovet av framtida rekryteringar och den ökade konkurrensen om medarbetare med rätt kompetens är det viktigt att Hammarö kommun fortsätter framstå som en attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla kompetenta medarbetare i framtiden. Här har t ex lön, arbetstider, utvecklingsmöjligheter, inflytande och hälsofrågor stor betydelse. Mycket viktigt är även ledarskap och verksamhetens kvalitet för hur väl organisationen lyckas med detta.

Även 2022 var ett år som präglades av Coronapandemin. Den har satt hela samhället och den kommunala organisationen på stora prov med krav på att möta nya, okända förutsättningar. Bemanningen inom verksamheten har stundtals varit mycket starkt belastad men sammantaget har medarbetarna fortsatt att arbeta fantastiskt med ett engagerat och professionellt förhållningssätt utifrån ofta ändrade förutsättningar, rutiner och föreskrifter. Här har det tydligt visat sig att "Tillsammans är vi bättre".

Inom flera förvaltningar har stora omorganisationer skett under 2022 och nya enheter har startats upp.

Jämförelser sker i förhållande till de siffror som angivits i tidigare årsredovisningar trots att vissa eftersläpningar kan finnas t ex vad det gäller sjuktal och personalstruktur. Tabellerna kan även innehålla avrundningseffekter. Antalet anställda m m hämtas fr o m 2019 ur Hypergene som redovisar antalet anställningar på ett mer korrekt sätt än tidigare system. Sjukfrånvaro hämtas som tidigare år från Utdata och är direkt jämförbara.

Förvaltning	Årsarbetare	Antal personer
Bildningsförvaltningen	620	631
Socialförvaltningen	467	471
Serviceförvaltningen	172	178
Miljö och Byggförvaltningen	8	8
Kommunstyrelsen	58	59
Totalt	1325	1347

Hammarö kommun hade 1325 tillsvidareanställda årsarbetare 2022-12-31 fördelat på 1347 personer varav 1068 kvinnor och 279 män. Detta är en ökning sedan 2021 med 30 årsarbetare och 24 personer.

Ålders- och könsfördelning samt sysselsättningsgrader

Förvaltning	Medelålder, år	Andel kvinnor, %	Andel män, %	Andel heltider, %
BIN	44,2	85	15	94,8
SOC	44,9	83	17	94,5
SERV	47,7	57	43	88,8
MOB	48,1	50	50	100,0
KS	46,6	66	34	94,9
Totalt	45,0	21	20	93,9

Medelåldern har minskat med knappt ett halvår.

Könsfördelningen överensstämmer i stort med tidigare år och landet i övrigt med ca 80 % kvinnor och 20% män i kommunal verksamhet.

Andelen heltider har ökat från 92,4 % till 93,9 % vilket är en stor ökning från en redan mycket hög nivå. I medarbetarundersökningen som genomfördes 2022 angav 93 % av de som svarade att de var nöjda med sin sysselsättningsgrad. 2 % ville ha högre och 5 % ville ha lägre. Ett nationellt projekt mellan SKR och Kommunal pågår med syfte att öka antalet som är anställda på heltid och som även arbetar heltid.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat med 0,34 procentenheter sedan 2021. De tre senaste åren har haft en högre sjukfrånvaro än tidigare vilket i första hand kan kopplas till Coronapandemin. Konstateras kan att inom yrken där fysiska möten med människor är en förutsättning och distansering är svårt, typ vård, omsorg, skola och förskola, blir även exponeringen stor. Under årets tre första månader var sjukfrånvaron mycket högre än vanligt vilket innebar en väldigt ansträngd situation inom flera verksamheter. Detta påverkades även av att det var svårt att täcka frånvaron med vikarier.

För att ha jämförbara siffror med tidigare år är statistiken hämtad ur PS-utdata. Sjukstatistik har alltid en eftersläpning då registreringar i regel inte sker i realtid.

Sjukfrånvaro i procent

	2018	2019	2020	2021	2022
Total sjukfrånvaro	5,77	5,91	6,70	6,46	6,80
Sjukfrånvaro > 59 dagar	42,25	45,77	34,17	36,42	38,58
Kvinnors sjukfrånvaro	6,38	6,39	7,21	6,95	7,52
Mäns sjukfrånvaro	3,66	4,23	4,91	4,79	4,34

Sjukfrånvaro i procent för respektive åldersgrupp

	2018	2019	2020	2021	2022
29 år och yngre	5,40	4,54	5,61	5,6	5,82
30 år - 49 år	5,71	6,30	6,72	6,22	6,47
50 år och äldre	5,94	5,95	7,0	7,02	7,6

Sjukfrånvaro i procent för respektive förvaltning

Förvaltning	2018	2019	2020	2021	2022
Bildningsförvaltningen	5,48	5,86	6,71	6,26	6,8
Socialförvaltningen	6,43	6,23	7,72	7,58	7,62
Serviceförvaltningen	5,64	5,70	5,15	5,54	5,75

Framtida rekryteringsbehov

De kommande fem åren kommer ca 185 av dagens medarbetare, inom alla områden, att fylla 65 år. Grupper som främst berörs är vård-/omsorgspersonal (ca 70) och personal inom skola/förskola (ca 70) men även personal inom teknik, kök och städ omfattas i hög grad (ca 35). Det är en snabb ökning och ger en fingervisning om framtida pensionsavgångar och rekryteringsbehov även om man kan gå i pension såväl tidigare som senare. Även om pensionsåldern successivt höjs kommer antalet personer som avgår med pension att fortsätta vara stort då det utgörs av relativt stora åldersgrupper. Därför är det viktigt att skapa förutsättningar som gör att medarbetare vill arbeta längre. Kompetensförsörjningen påverkas påtagligt av demografiska förändringar, exempelvis inom äldreomsorg, förskola och skola, samt av den allmänna personalrörligheten. Bilden överensstämmer även med hur det ser ut i andra kommuner varför konkurrensen om kompetenta medarbetare hårdnar ytterligare såväl regionalt som nationellt. Detta har blivit påtagligt de senaste åren då antalet personer med efterfrågade kompetenser inte räcker till. Viktiga delar för en arbetsgivare att arbeta med är varumärket där exempelvis löner och anställningsvillkor, bra arbetsmiljö och bra ledarskap samt delaktighet och utvecklingsmöjligheter ingår.

Hälsa och Friskvård

Hammarö Kommun har ett väletablerat systematiskt arbetsmiljöarbete genom APT, samverkan, medarbetarsamtal, medarbetarundersökning, årlig uppföljning samt skyddsronder med mål att skapa en god arbetsmiljö för alla. Hammarö modellen är kommunens gemensamma arbetssätt för att på ett enhetligt sätt fokusera på hälsofrämjande aktiviteter där tydliga sjukfrånvarorutiner och omtankesamtal är viktiga inslag. Falk företagshälsovårds är en viktig samarbetspartner i vårt arbete med att stärka vårt hälsofrämjande arbete för sänkt sjukfrånvaro. Kommunen erbjuder samtliga medarbetare friskvårdsbidrag 2000 kr/år samt förmåns cykel. Nytt under 2022 är att vi har påbörjat två må bra månader under året med syfte att erbjuda ett brett spektrum av må bra aktiviteter till samtliga medarbetare. Hammarö Kommuns mål sänkt sjukfrånvaro till 2030 har starkt påverkats av de senaste två årens pandemi men målet 3% 2030 ser vi fortsatt som ett möjligt inriktningsmål.

Personalkostnader

	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
Löner	-587 474	-596 041	8 567
Arbetsgivaravgifter	-190 625	-212 010	21 385
Pensioner	-48 289	0	-48 289
Summa	-826 388	-808 051	-18 337

Förväntad utveckling

Hammarö kommun är inne i en intensiv investeringsfas vad gäller förskolor och skolor. Det kräver stora resurser både under projektiden men också framledes vad gäller räntekostnader, avskrivningar och drift. För att klara denna utmaning krävs ett antal olika saker. Kommunens verksamheter behöver bli så effektiva som är möjligt och ett antal åtgärder behöver vidtas för att spara pengar. En skattehöjning gjordes från och med 2020 med 1,50 kronor. Det var en stor höjning men också en nödvändig höjning för att klara de utmaningar vi står inför. Kommunfullmäktige beslutade i november 2022 om en skattesänkning med 20 öre från och med 2023.

Skattehöjningen ska ses tillsammans med de åtgärder som också måste vidtas inom kommunorganisationen för att sänka kostnadsnivåerna framåt.

Vi ökar i befolkning och den demografiska förändringen handlar framförallt om ökat antal barn och äldre. Det är dock ytterst väsentligt att kommunen fortsätter sin befolkningstillväxt. Fler invånare innebär mer intäkter till kommunen och dessutom blir det fler som kan dela på de kostnader som uppstår.

Ambitionen är att amortering på kommunens lån ska påbörjas år 2025-2026 då den stora investeringsfasen har passerats. Då ska amortering, per år, ske med minst hälften av det årliga avskrivningsbeloppet.

Driftsredovisning

Resultatuppföljning kommunen

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

	Utfall Jan - Dec 2021	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
INTÄKTER	31 847	31 989	28 735	3 254
KOSTNADER	-88 122	-92 713	-92 215	-498
Summa Resultat	-56 275	-60 724	-63 480	2 756

Servicenämnden - Skattefinansierad verksamhet

	Utfall Jan - Dec 2021	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
INTÄKTER	21 398	22 689	20 238	2 451
KOSTNADER	-271 644	-273 358	-260 246	-13 112
Summa Resultat	-250 246	-250 669	-240 008	-10 661

Servicenämnden - Taxefinansierad verksamhet

	Utfall Jan - Dec 2021	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
INTÄKTER	61 418	62 480	61 744	735
KOSTNADER	-61 150	-64 268	-61 744	-2 524
Summa Resultat	268	-1 789	0	-1 789

Bildningsnämnden

	Utfall Jan - Dec 2021	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
INTÄKTER	47 709	59 674	40 732	18 943
KOSTNADER	-474 973	-511 002	-502 226	-8 776
Summa Resultat	-427 264	-451 328	-461 495	10 167

Socialnämnden

	Utfall Jan - Dec 2021	Utfall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
INTÄKTER	78 887	93 322	67 634	25 688
KOSTNADER	-373 178	-399 362	-391 458	-7 904
Summa Resultat	-294 290	-306 040	-323 824	17 784

Miljö- och byggnadsnämnden

	Uffall Jan - Dec 2021	Uffall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
INTÄKTER	4 478	4 148	4 282	-134
KOSTNADER	-7 639	-8 020	-8 456	436
Summa Resultat	-3 161	-3 872	-4 174	302

Övriga nämnder

	Uffall Jan - Dec 2021	Uffall Jan - Dec 2022	Budget Jan - Dec 2022	Avvikelse Jan - Dec 2022
INTÄKTER		465		465
KOSTNADER	-12 201	-13 389	-12 926	-463
Summa Resultat	-12 201	-12 924	-12 926	2

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Ordförande	Solweig Gard
Förvaltningschef	Caroline Depui

Viktigare händelser

Kommunfullmäktige har beslutat om att bygga nya Mörmö 7-9 och Hammarlunden 7-9.

Detaljplan för Västra Tye vann laga kraft (pågått sedan 2015)

Miljöstrateg har anställts under perioden

Näringslivsforum har haft ett antal möten under perioden.

Första digitala detaljplanerna är inskickade till nationella geodataplattformen

IT har arbetat med säkerhetsfrämjande aktiviteter

Utbildning (Nanolearning) i Informationssäkerhet har genomförts för alla anställda och politiker i kommunen

Ny styrmodell och riktlinjer för ersättning förtroendevalda antogs av kommunfullmäktige i december 2022.

Genomförande av allmänna valen 2022 i enlighet med nya bestämmelser om förstärkt skydd för valhemligheten

Under året har kommunen sålt en av fyra f.d. villaförskolor.

Riktlinjer för digital arkivering beslutades av kommunstyrelsen i november.

Framtagande av processbaserade informationshanteringsplaner samt arkivbeskrivningar (kommunstyrelsen, valnämnden samt revisionen) – antagande av kommunstyrelsen 2022-11-21, valnämnden 2022-10-28, revisionen 2022-11-17)

Ekonomi

Kommunstyrelsens resultat uppgår till 2,7 Mnr. Överskottet jämfört med budget kan förklaras av ett antal faktorer.

Fram till slutet av mars påverkades verksamheten på många sätt av den rådande pandemin. Flera av våra medarbetare arbetade hemifrån.

- lägre kostnader för färdtjänst, pga pandemi, än budgeterat.

- under året har det varit mycket vabb och när det gäller kommunstyrelsens personal ersätts inte dem med vikarie vid vabb

- på avdelningen för mark och plan avser överskottet bland annat personal som till viss del av sin tjänst varit föräldralediga. Intäkter har också fakturerats 2022 avseende kostnader för tidigare år

Budgeten för kommunfullmäktige och kommunstyrelsen är också lägre än budget vilket beror på färre antal möten under hösten (valår).

I övrigt har återhållsamhet varit ledordet inom förvaltningen.

Driftredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	31 989	28 735	3 254
Personalkostnader	-43 133	-43 257	124
Övriga kostnader	-49 580	-48 958	-622
Summa Netto	-60 724	-63 480	2 756

Måluppfyllelse

Måluppfyllelse I hög grad måluppfyllelse Delvis måluppfyllelse Ej måluppfyllelse

Nämndmål	Bedömning
Vi säkerställer att kommunens service till näringslivet är fullgod för att skapa ett gott näringslivsklimat.	
Vi jobbar mot att kommunens egen fordonsflotta ska vara fossilfri	
Vi arbetar aktivt för att sjukfrånvaron i hela organisationen ska minska	
Vi arbetar aktivt med att utveckla destination Hammarö som ett attraktivt besöksmål	
Vi arbetar för ett ökat valdeltagande och ett deltagande i det demokratiska samhället för att stärka delaktigheten för alla.	
Vi säkerställer en god ekonomisk hushållning	

Analys

Kommunstyrelsen har på olika sätt arbetat med att förstärka näringslivsklimatet. Det kan dock konstateras att arbetet ännu inte fått önskad effekt men att det krävs mer tid för att se att trenden vänder. Arbetet fortsätter under 2023. När det gäller vår fordonsflotta så är det yttre faktorer som gör att det tar längre tid att nå en fossilfri flotta men det kommer förhoppningsvis ske en klar förbättring under 2023.

Målet Sveriges friskaste kommun lever på flera sätt inom förvaltningen. Kommunens chefer har gemensamt arbetat med målet och våra medarbetare har kunnat ta del av ett flertal aktiviteter både under maj och november månad. Sjuktagen är fortsatt höga men det bör poängteras att pandemin fortgick under början av året. Ett intensivt arbete pågår för att sänka sjuktagen framöver.

Projektet Destination härliga Hammarö har verkligen satt fokus på turismnäring och näringsliv på flera sätt. Ett stort arbete har gjorts via olika workshop och nu gäller det att ta hand om resultaten både inom kommunen och inom näringslivet.

Servicenämnden

Ordförande	Thomas Bäckman 2022, Therese Wall 2023
Förvaltningschef	Lars Elfstrand

Viktigare händelser

Årets sista tertial fortsatte tyvärr i samma spår som de första två tertialen. Ingen ljusning i det pågående kriget mellan Ryssland och Ukraina samt en fortsatt hög inflation som påverkade serviceförvaltningens ekonomi. Inflationen låg under perioden september till december mellan 9–10 %, vilket haft påverkan på allt som förvaltningen köpt in. Livsmedelspriserna har ökat med 20–50 % där mejeriprodukter stod för den största ökningen. Inflationen har även påverkat våra investeringsprojekt, allt materiel samt att kostnad för entreprenörer och konsulter har ökat med 17 % under året. Det betyder i sin tur att alla pågående eller planerade projekt kommer bli betydligt dyrare än de ursprungliga beräkningarna. Styrräntan har justerats uppåt vilket lett till höjda bankräntor, som även gett markant ökad kostnad för kapitaltjänst som direkt påverkat kommunens resultat. Ytterligare områden som har haft mycket stor påverkan på förvaltningens verksamhet är energi- och drivmedelspriser. Även om det var en viss nedgång på energipriserna under höstens inledande månader, blev det en väldigt kall december vilket gjorde att energipriserna återigen sköt till höjden.

En glad nyhet som kom under hösten var beskedet om elprisstödet. För att lindra energimarknadens påverkan beslutade regeringen att ge ett elprisstöd. Stödet är en retroaktiv ersättning för perioden oktober 2021 till september 2022 och för vårt elprisområde är det satt till 50 öre/kWh. Detta motsvarar för kommunen 6,3 miljoner kronor.

Årets solskenshistoria är emellertid årets lägersommar. När jag besökte Kilnegården och fick se alla dessa glada barn och hur kul ledare samt barn hade tillsammans blev man alldeles varm i hjärtat. Lägersommar innefattade även våra äldre. Ett flertal aktiviteter genomfördes både på Djupängen och Kilene för att skapa livsglädje hos våra äldre. Alla aktiviteter planerades på ett föredömligt sätt, där vi arbetade över förvaltningsgränserna för att ta vara på de bästa idéerna. Alla aktiviteterna kan direkt kopplas till vårt långsiktiga mål om att bli Sveriges friskaste kommun 2030.

Under sommaren var det nytt deltagarrekord i våra simskolor, vilket känns både roligt och viktigt eftersom vi bor på en ö där simkunnighet ska vara en självklarhet. Under året har den gamla konstgräsplanen bytts ut med nytt konstgräs vid Mörmö-IP och under hösten uppdaterades den gamla belysningen till ny LED-belysning.

Den fortsatta planeringen för en ny högstadieskola, Hammarlunden, fortsatte under sommaren. Rivning av Hammarlundens gamla idrottshall genomfördes, idrottshall nr 2 vid Hammarlunden färdigställdes samt arbetet med att anpassa våra vägar till området runt Hammarlundens skolområde slutfördes.

För att kunna ta emot ett utökat elevantal monterades nya moduler till Hammarlundens 7-9.

Det projekt som kommit längst i tidplanen för våra högstadieskolor är Mörmö 7-9. I november togs första spadtaget för en ny högstadieskola. Nya Mörmö 7-9 ska stå klar inför höstterminen 2024 och kunna ta emot 400 elever. Hammarlunden 7-9 planeras vara klar till höstterminen 2025 med ett utrymme för 525 elever.

Ett stort arbete med koppling till mål nr 7 i agenda 2030, är arbetet med energieffektiviseringen inom befintlig infrastruktur. Fastighetsenheten har ett modernt energiuppföljningssystem som underlättat arbetet med att följa indikatorer och som hjälpt oss att prioritera var våra reinvesteringar får störst inverkan. På våra nya skolor och förskolor har vi monterat solceller efter beslut från politiken. Politikens beslut om att vi till år 2030 skall ha 10 % egenproducerad förnyelsebar energi av vår totala

energiomsättning är det bästa sättet att göra oss mindre sårbara för energimarknadens volatila priser. Varje egenproducerad kilowattimme blir en besparing. Ett annat arbete inom området energieffektivisering har varit konverteringen till LED-belysning inom gatljuset och här har vi kommit väldigt långt. Idag är 90% av vårt gatljus konverterat till LED-belysning.

Utvecklingen av våra parker och rekreationsområden är också ett arbete med koppling till målarbetet i agenda 2030. I Skoghallsparken har en sagoskog byggts upp och en balansbana installerats. Strandparken har rustats upp genom bland annat återbruk av lekutrustning från HUC/fd Götetorpsskolan. Strandparken har nu en mer varierad lekutrustning med en bredare målgrupp.

Inför budgetåret 2022 fick förvaltningen ett tillskott i ramen för att servera ytterligare en måltidsrätt och mjölk alla dagar i veckan i våra skolor. Åtgärderna infördes i anslutningen till att vårterminen började. Tillskottet skulle också bidra till att skapa en bättre arbetsmiljö i våra skolkök, då enheten kost & lokalvård under lång tid haft höga sjuktal. Under året har enheten arbetat aktivt med ett flertal aktiviteter för att bryta denna trend. Detta arbete har också redovisats i internkontrollplanen till nämnden. När vi nu summerar arbetet på årsbasis kan vi se en förbättring för sjuktagen och även i medarbetarenkäten där enheten gått framåt. Ett projekt som påbörjades under hösten och som vår nya kvalitetssamordnare håller i, handlar om att minska matsvinnet. Arbetet spänner över våra förvaltningsgränser med målet att så mycket mat som möjligt ska hamna i magen för både barn, elever och våra äldre.

Tre större pågående utredningar har färdigställts under året. För Vidöns reningsverk (ARV) har en kapacitetsutredning utförts. Den tar höjd för Hammarö kommuns utveckling och att klara framtida miljökrav. Underlaget överlämnades till teknisk stab för vidare hantering och planering. Även arbetet med att ersätta det avstängda vattentornet pågår. Färdigställandet av förstudien för en ny simhall har pausats då vi inte har beviljats de medel som krävs för att kunna slutföra förstudien.

Under året har vi arbetat med att rekrytera personal till våra verksamheter. Ett svårt arbete då det är en stor konkurrens på arbetsmarknaden från andra kommuner. VA-enheten har förstärkt sin organisation med en gruppchef för ledningsnät och i samband med detta strukturerat om sin organisation. Driftledaren på reningsverksgruppen har omvandlats till gruppchef. Organisationen har även kompletterats med en miljöingenjör samt en VA-tekniker. Trots detta har VA-enheten fortsatt ett antal vakanser att tillsätta.

Projektenheten har anställt en projektledare för våra VA-projekt. Serviceförvaltningens stab har äntligen fått förstärkning i en kvalitetssamordnare. Fastighetsenheten har anställt två fastighetsskötare.

Kommunfullmäktige fattade i mars beslut om att flytta renhållningsverksamheten till Hammarö energi. Tidsplanen för överföring av verksamheten var satt till årsskiftet 2022/2023. Inför starten av utsorteringen av matavfall har en upphandling för mottagning och transport genomförts tillsammans med våra samarbetskommuner Kil, Grums och Forshaga. De lokala föreskrifterna för avfallshantering och taxan reviderades under hösten.

Ekonomi

En fortsatt hög inflation under årets sista tertiäl och som påverkade serviceförvaltningens ekonomiska bokslut. Inflationen låg under perioden september till december mellan 9–10 %, vilket haft påverkan på allt som förvaltningen köpt in. Livsmedelspriserna har ökat med 20–50 % där mejeriprodukter stod för den största ökningen. Inflationen har även påverkat våra investeringsprojekt, allt materiel samt att kostnad för entreprenörer och konsulter har ökat med 17 % under året. Det betyder i sin tur att alla pågående eller planerade projekt kommer bli betydligt dyrare än de ursprungliga beräkningarna. Styrrentan har justerats uppåt vilket lett till höjda bankräntor, som även gett markant ökad kostnad för kapitaltjänst som direkt påverkat kommunens resultat. Ytterligare områden som har haft mycket stor påverkan på

förvaltningens verksamhet är energipriser och drivmedelspriser. Även om det var en viss nedgång på energipriserna under höstens inledande månader, blev det en väldigt kall december vilket gjorde att energipriserna återigen sköt till höjden.

En glad nyhet som kom under hösten var beskedet om elprisstödet. För att lindra energimarknadens påverkan beslutade regeringen att ge ett elprisstöd. Stödet är en retroaktiv ersättning för perioden oktober 2021 till september 2022 och för vårt elprisområde är det satt till 50 öre/kWh. Detta motsvarar för kommunen 6,3 miljoner kronor. Kostnaden för vår el-energi fram till den sista december 2022 blev

8,5 miljoner dyrare jämfört med samma period 2021. Fördelat på skattekollektivet respektive VA & Renhållning (taxekollektivet) så blev merkostnaderna för skattekollektivet 6,9 miljoner och 1,6 miljoner för taxekollektivet.

Även våra drivmedelspriser ökade kraftigt under året vilket resulterat i merkostnader på totalt 900 tkr. Fördelat på 500 tkr för skattekollektivet respektive 400 tkr för taxekollektivet. Detta motsvarar en ökning med 76% jämfört med 2021.

Utfallet för den skattefinansierade verksamheten landande på ett underskott på totalt -10,6 mkr jämfört med budget.

Utöver inflationsdrivna kostnader var det framförallt två kostnadsslag, som gjorde att budgeten kom att överskridas. Det ena var kostnader för vinterväghållningen i början av året som blev 1,4 mkr högre än avsatta medel i budgeten. Det andra var att vi haft ett flertal lokaler att städa som inte fanns med i vår budget. Totalt är det 2,3 mkr i ökade omkostnader för lokalvården.

De taxefinansierade verksamheterna, Vatten- och Avlopp (VA) och Renhållning resultat blev totalt -1,79 mkr där VA:s underskott blev -860 tkr. De största merkostnaderna för VA finns i el, kemikalier till reningsverk och transportkostnader. Renhållningens underskott blev -929 tkr. Renhållningens merkostnader består av ökade kostnader för utsläppsrätter, hantering av brännbart materiel samt minskade intäkter.

Driftsredovisning (tkr); Skatte- och internfinansierad del

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	22 689	20 238	2 451
Personalkostnader	-84 325	-83 385	-941
Övriga kostnader	-189 033	-176 861	-12 172
Summa Netto	-250 669	-240 008	-10 661

Driftredovisning (tkr); Taxefinansierad del

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	62 480	61 744	735
Personalkostnader	-11 165	-12 210	1 045
Övriga kostnader	-53 103	-49 534	-3 569
Summa Netto	-1 789	0	-1 789

Måluppfyllelse

Måluppfyllelse I hög grad måluppfyllelse Delvis måluppfyllelse Ej måluppfyllelse

Nämndmål	Bedömning
Serviceförvaltningen ser till att mat som serveras i verksamheterna håller hög kvalitet med näringsrikt innehåll samt erbjuder och tar hänsyn till individuella och kulturella preferenser	
Serviceförvaltningen ser vatten som en livsnödvändig resurs. Serviceförvaltningen arbetar med ett kretsloppstänkande kring hela vattenkedjan, allt ifrån dricksvattentäkt, avloppshantering, omhändertagande av dagvatten	
Serviceförvaltningen ställer om till förnybar energiförsörjning och fokuserar på energieffektiviseringen inom befintlig infrastruktur och fastigheter	
Serviceförvaltningen skapar möjligheter till hälsofrämjande aktiviteter och verksamheter genom att ombesörja att det finns bra anläggningar för såväl föreningslivet som för allmänheten.	

Analys

Serviceförvaltningen bidrar till måluppfyllelse av de övergripande målen 3, 8 och 13 i Agenda 2030 genom arbetet med mål 2, 3, 6 och 7. Mål 2 "Ingen hunger" har en direkt koppling till mål 3 och mål 13.

Mål 6 "Rent vatten och sanitet" har en direkt koppling till mål 13 och slutligen mål 7 "Hållbar energi för alla" har en koppling till både mål 8 och 13.

Särskilt gällande mål 3 har serviceförvaltningen arbetat för att:

säkerställa näringsrika portioner i skola och äldreomsorg

tillhandahålla en god miljö där maten serveras och äts

erbjuda föreningsstöd, skapa och anpassa anläggningar som ger utrymme för ökat föreningsliv.

Exempelvis har föreningslivet fått tillgång kvällar och helger i ytterligare en idrottshall på Hammarlundens skola.

skapa nya former av aktivitetszoner och samlingsplatser samt erbjuda variation i utomhusaktiviteter

öka tillgänglighetsanpassade anläggningar.

Särskilt gällande mål 8 har serviceförvaltningen arbetat för att:

energieffektivisera kommunens verksamheter

öka den egna elproduktionen med hjälp av förnybara energikällor

Särskilt gällande mål 13 har serviceförvaltningen arbetat för att:

optimera den egna organisationen för att minska onödigt slöseri med vattenanvändningen

vara proaktiva och informera/utbilda om vattnet som resurs, dess betydelse och avloppssystemets avsedda funktion

säkra upp anläggningar och minska störningar i vattenförsörjningen

styra mot lokal- och/eller närproducerad mat samt ekologiska livsmedel vid inköp

Se även punkterna redovisade under mål 8.

Det arbete som utförts inom serviceförvaltningen har skett i nära eller direkt anslutning till andra verksamheter inom kommunen. Arbetet inom förvaltningen har bidragit till minskad vatten-, el- och energiförbrukning genom nya installationer och/eller reinvesteringar. Utemiljöerna har vårdats och underhållits samtidigt som förutsättningar för kommuninvånarna att göra mer miljömedvetna val har förstärkts och förbättrats.

Sammantaget är vi inne på rätt väg framåt, mot år 2030 och ett friskare, inkluderande och mer hållbart Hammarö.

Miljö- och byggnadsnämnden

Ordförande	Erik Gustafsson 2022, Jens Meyer 2023
Förvaltningschef	Ann-Kristin Djuvfeldt

Viktigare händelser

- Fullmäktige har antagit en ny taxa för tillsyn enligt lagen om sprängämnesprekursorer. För att försvåra och minska möjligheterna för tillverkning av hemgjorda sprängämnen har utgångsämnen till dessa, så kallade sprängämnesprekursorer, reglerats inom EU. Reglerna innebär att kontroller ska ske vid överlåtelse av produkter som innehåller dessa ämnen. De som säljer sprängämnesprekursorer till enskilda behöver bland annat kontrollera att dessa innehar tillstånd från MSB att köpa produkterna, och för en del produkter råder förbud att sälja dem till enskilda. Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för tillsynen över att bestämmelserna i artiklarna 5 och 7–9 i EU:s förordning om sprängämnesprekursorer följs inom kommunen, i de delar tillsynen avser ekonomiska aktörer, professionella användare och enskilda. Enligt lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer får avgift tas ut för den tillsyn som miljö- och byggnadsnämnden utövar.
- Fullmäktige har antagit en ny byggtaxa enligt plan- och bygglagen. Taxan började gälla 2023-01-01.
- Fullmäktige har antagit taxa för prövning, tillsyn och kontroll enligt lagen om tobak och liknande produkter, lag om handel med receptfria läkemedel samt alkohollagen.
- Under våren 2022 har miljö- och byggnadsnämnden utbildats i alkohollagstiftningen. Tillsynshandläggare (alkohol och tobak) från Länsstyrelsen och alkoholhandläggare från Kristinehamns kommun höll i utbildningen.
- Från och med den 15 november 2022 har miljö- och byggnadsnämnden ingått ett samverkansavtal med Karlstads kommun, arbetsmarknads- och socialförvaltningen, vad gäller yttre tillsyn enligt alkohollagen. Inre tillsyn och handläggning av inkommande ärenden handläggs av miljö- och byggförvaltningen, Hammarö.
- Ett heltäckande register över alla fastigheter med enskilda avloppsanläggningar har upprättats. Under 2022 har en strategi för tillsyn av små avloppsanläggningar arbetats fram. Strategin kommer att fastställas av miljö- och byggnadsnämnden i februari 2023.
- Miljö- och byggnadsnämnden har fastställt en handlingsplan för tillsyn av förorenade områden i Hammarö kommun.
- Den 1 augusti 2022 fick miljö- och byggnadsnämnden ansvar för handläggning och tillsyn av försäljning av tobaksfria nikotinprodukter enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter. Miljö- och byggnadsnämnden utövar tillsyn på fysiska försäljningsställen när det gäller produkthanmälan enligt 5 §, produktkrav enligt 6 §, innehållsdeklaration, hälsovarning och märkning enligt 7 och 8 §§ samt rapporteringsskyldighet enligt 14 §. Delegeringsordningen har reviderats samt arbete pågår med nya blanketter och mallar för handläggning av ärenden enligt lagen om tobaksfria nikotinprodukter.
- Gallring av samtliga pappershandlingar i byggarkivet daterade 2016-2021 har gjorts under våren 2022. Direktarkivering av handlingar görs från ärendesystemet ByggR till digitalt mellanarkiv. De ärenden som hanteras i ByggR är byggärenden, förvaltningsövergripande och bostadsanpassningsärenden.

- Miljö- och byggnadsnämnden har bland annat beviljat bygglov för sex flerbostadshus, totalt 33 lägenheter, inom område Östra Anneberg.
- Bygglov har även beviljats för nybyggnad av åtta flerbostadshus med fyra lägenheter i varje byggnadskropp (32 lägenheter) samt tillhörande carportar och förrådsbyggnader på fastigheten Hammar 2:5, Riksbyggen etapp 2.
- Miljö- och byggnadsnämnden har beviljat bygglov för nybyggnad av högstadieskola, Mörmoskolan 7-9.

Ekonomi

Miljö- och byggnadsnämnden gör ett resultat på 302 tkr.

Bostadsanpassning:

Förvaltningen har en budget för bostadsanpassningsbidrag på 1168 tkr. 460 tkr kvarstod vid årets slut. Den osäkerhet som finns vad avser kostnader för bostadsanpassning från ett år till ett annat beror på antalet inkommande ärenden samt hur omfattande anpassningarna är. Under 2022 inkom 73 ärenden om bostadsanpassning. Inget omfattande eller dyrt ärende inkom under 2022.

Miljöbalken:

Nämnden gör ett överskott på miljöbalken på +109 tkr. Av detta är 104 tkr plus på intäkter på miljöbalkstillsyn.

Livsmedelslagen - livsmedelskontroll:

Nämnden gör ett överskott på intäktssidan på livsmedelskontrollen på +34 tkr.

Bygglov:

Nämnden gör ett underskott mot budget på -282 tkr på bygglovsintäkter. Netto på verksamheten bygglov och besiktningar ligger på -244 tkr. Antalet inkommande bygglovsansökningar har minskat och beror troligen på det försämrade ekonomiska läget.

Alkohollagen

Den 1 juli 2021 fick miljö- och byggnadsnämnden ansvar för handläggning och tillsyn av serveringstillstånd enligt alkohollagen. Nämnden fick budgetmedel motsvarande 20 % av en tjänst (120 tkr). Från och med den 15 november 2022 har samverkansavtal upprättats med arbetsmarknads- och socialförvaltningen i Karlstads kommun vad gäller yttre tillsyn. Inre tillsyn och handläggning av inkommande ärenden handläggs av miljö- och byggförvaltningen, Hammarö. Netto inom alkohollagen är +88 tkr.

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	4 148	4 282	-134
Personalkostnader	-6 246	-6 319	73
Övriga kostnader	-1 774	-2 137	362
Summa Netto	-3 872	-4 174	302

Måluppfyllelse

Måluppfyllelse ● I hög grad måluppfyllesle ● Delvis måluppfyllelse ● Ej måluppfyllelse ●

Nämndmål	Bedömning
Säkerställa bra inomhusklimat i våra skolor och flerbostadshus	●
Minska negativ påverkan på mark och vattenkvalitet	●
Nämnden ska värna orörd natur på Hammarö och inga nya etableringar ska ske på södra delen av ön. Vid bygglovsprövningar ska extra hänsyn tas till grönstrukturplanen	●

Analys

Vision 2030 och Agenda 2030 ingår som ett underlag för nämndens budget- och målarbete. Enligt styrdokument för Hammarö kommun styr kommunfullmäktige genom att fastställa några få övergripande mål som visar i vilken riktning verksamheten ska utvecklas. Utifrån dessa mål har nämnden fattat beslut om egna mål som bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås på längre sikt. De mål som ej nått full måluppfyllelse är mål som är satta att arbetas med över flera års tid. För att få en beskrivning av respektive mål går det att ta del av verksamhetsberättelsen 2022. Miljö- och byggnadsnämnden har kunnat bidra till den övergripande måluppfyllelsen genom aktiviteter som genomförts på förvaltningen och ut mot våra verksamhetsutövare/sökande. Medarbetare på förvaltningen har varit aktiva och arbetat fram lämpliga och tydliga aktiviteter för att uppfylla nämndens mål och i slutänden även fullmäktigemålen.

Socialnämnden

Ordförande	Margareta Ivarsson
Förvaltningschef	Ulrika Vitalis

Viktigare händelser

Socialförvaltningen

- Förutsättningarna för förvaltningen har blivit tydligare under 2022. Verksamheten påverkas av att kommunen har en stor andel barn och unga och ett ökat antal ärenden med komplexa behov i sårbara målgrupper framför allt vuxna/äldre. Bemanningen är ansträngt och ett stort omställningsarbete har påbörjats för att hantera de utmaningar vi står inför.
- En viktig del i omställningsarbetet är digitalisering. Under 2022 har förvaltningen arbetat med digital utveckling och fortsatt omställning i verksamheten.
- Statsbidrag har fortsatt vara ett stort tillskott för förvaltningen och flertalet projekt finansierat av statsbidrag genomförs inom verksamheten vilket gett förutsättningar för enheterna att utvecklas och prova nya arbetssätt.
- Verksamheterna har arbetat med stora utmaningar kring rekrytering inom yrkesgruppen undersköterskor. Med hög frånvaro inom samtliga verksamheter har både rekrytering på tillfälliga arbetspass som längre vikariat varit svårt att bemanna. Hög sjukfrånvaro på grund av covid-19 samt influensa har krävt fortsatt stort fokus på hygienrutiner och skyddsutrustning. Sjuksköterskor är fortfarande svårrekryterade över hela verksamhetsområdet och rörligheten är stor.
- Inom myndighetsutövningen har arbetsbelastningen varit hög inom flera områden med konsekvenser på arbetsmiljön och i vissa arbetsgrupper är personalomsättningen hög. Särskilt inom LSS/Socialpsykiatri är både arbetsbelastningen hög och personalomsättning stor. Ärendemängden gällande socialpsykiatri ökar med över 130 procent jämfört med föregående år vilket också präglar utförarverksamheten.
- Bemanningsenhet startade 1 mars 2022. Bemanningsplanerare, enhetsassistenter och poolen för samtliga områden samordnades under en enhet för att optimera förvaltningens bemanningsplanering.
- Resultatet från vad tycker de äldre om äldreomsorgen visar att hemtjänsten ligger högre i snitt än övriga kommuner i Värmland i bland annat bemötande och trygghet kring personalen.
- Ett ledningsteam har inrättats för strategiska frågor inom hälso- och sjukvård i syfte att säkerställa kvaliteten inom äldreomsorg och LSS- områden.
- Antalet hushåll och det utbetalda försörjningsstödet sjunker under året. Fler funktioner och ett nytt arbetssätt gynnar med stor sannolikhet målgruppen och vägen till egen försörjning.
- Under sommaren 2022 påbörjas mottagandet av Ukrainska flyktingar enligt massflyktsdirektiv vilket verkställs på Gunnarskärgården.
- Kategoriöendet Ängvillan startar under hösten 2022 och ersätter Djupsundet.

Ekonomi

Socialförvaltningen

Socialförvaltningen gör ett resultat med plus 17,8 miljoner mot budget vilket till stor del är relaterat till intäkter i form av statsbidrag. Totalt uppgår statsbidragen till cirka 25 miljoner. Statsbidrag är framförallt riktade mot äldreomsorg och omställningen till en god och nära vård.

Hemtjänst ligger plus mot budget på grund av ett lägre behov än budgeterat. Kostnaderna för hemtjänsten och hemtjänstpotten har dock ökat totalt jämfört med 2021. Förklaringen till en kostnadsökning på ca 2000 tkr jämfört med 2021 förklaras med ökade sjuklönekostnader, ökade övertidskostnader, kostnad för PAN anställning samt kostnad för extra kvalitetssatsning.

Försörjningsstöd avviker från budget med ett större plus på grund av att färre hushåll/individer har behov av försörjningsstöd än budgeterat under året. Verksamheten har under 2022 förändrat sitt arbetssätt och tillsatt nya funktioner vilket sannolikt påverkat resultatet. Gällande barn och unga förklaras en positiv avvikelse främst med att verksamheten klarat att rekrytera familjehem i egen regi vilket håller nere kostnaderna samt färre antalet placerade på HVB än budgeterat. Positiva avvikelser har även varit relaterade till vakanta perioder vid rekryteringsprocesser.

Stängning av avdelning på Djupängen om 10 platser genomfördes till den 1 juni 2022 för att bidra till minskat underskott. Tänkt besparing på 3 miljoner genom att stänga avdelning uppnås inte fullt ut beroende framför allt på höga sjuklönekostnader (2 800 tkr).

Fortsatt höga sjuktal som påverkar budgeten negativt inom samtliga områden. Stora problem att rekrytera ersättare, vilket medfört höga övertidskostnader. Sjukfrånvaron har till största del varit relaterat till Covid-19 genom egen sjukdom, vård av barn eller hushållsnära kontakt. Stor omsättning av sjuksköterskor har även genererat höga kostnader för bredvidgång.

Personlig assistans avviker från budget med ett minus på grund av tillkommande ärenden och kommunens ansvar att ersätta externa utförarens sjuklönekostnader. Avvikelsen för vuxen förklaras främst med att verksamheten haft fler placeringar än budgeterat, gäller även Institutionsvård enligt LSS.

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	93 322	67 634	25 688
Personalkostnader	-312 239	-311 479	-760
Övriga kostnader	-87 122	-79 979	-7 144
Summa Netto	-306 040	-323 824	17 784

Måluppfyllelse

Måluppfyllelse I hög grad måluppfyllelse Delvis måluppfyllelse Ej måluppfyllelse

Nämndmål	Bedömning
Individens behov i centrum	
Att genom återbruk och förebyggande arbete hushålla med resurser och ekonomiska medel	
Att genom digitalisering, minska vårt resande, förbättra vår tillgänglighet och öka livskvaliteten för våra brukare	
Kostnad för långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska.	

Analys

Verksamheten har följt planerade aktiviteterna kopplat till olika målområden för Agenda 2030 och har i hög grad nått måluppfyllelse inom samtliga områden. De mål som inte nått full måluppfyllelse är mål som sträcker sig över flera år. För att få en beskrivning av respektive mål går det att ta del av verksamhetsberättelsen 2022.

Verksamheten har haft stort fokus på omställningen till en god och nära vård där vi flyttar fokus till ett mer personcentrerat sätt att arbeta, individen ska vara en aktiv medskapare och ett hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt är centralt. Vårt förebyggande arbete förflyttar sig framåt. Vi ser en tydlig tendens till minskat behov av åtgärder från nämnden sedan verksamheten ökat fokus på den främjande och förebyggande verksamheten för barn, unga och familjer. Inom äldreomsorgen pågår flera framgångsrika projekt som driver omställningen till en god och nära vård.

Arbetet med en mer hållbar bemanning fortsätter och ett stort utvecklingsarbete pågår inom Bemanningenheten för att på ett bättre sätt kunna möta verksamhetens behov med fokus på rekrytering, bemanning och introduktion.

Nya tjänster som tillförts verksamheten 2022 i syfte att öka förutsättningarna att få ut fler i egen försörjning har etablerats och arbetet med parallella insatser har gett bättre förutsättningar. Under senare delen av 2022 kan vi se en tydligare positivare trend.

Den digitala mognaden i förvaltningen ökar successivt vilket gör att vi tagit ytterligare steg i den digitala transformationen. Verksamheten utnyttjar digitala plattformar och tjänster i högre utsträckning samtidigt som verksamheten söker nya sätt att lösa välfärdstjänster genom digitalisering och välfärdsteknik.

Bildningsnämnden

Ordförande	Lillemor Larsson 2022, Anders Englund 2023
Förvaltningschef	Björn Svantesson

Viktigare händelser

Rekryteringar

Bildningsförvaltningen beviljades medel för ytterligare chefer under tertial 1. Utifrån detta rekryterades två stycken rektorer och en administrativ stabschef som ett led i att minska antalet medarbetare per chef. Kulturenhetens nya chef, Fredrik Sjöstedt, började sin anställning den 1 maj och meddelade i mitten av december att han kommer att sluta.

Kriget i Ukraina utgjorde en påverkan även på Hammarö kommun. Under året anställdes studiehandledare i ukrainska för att möta upp behov av studiehandledning och språkstöd till barn som kommit till våra skolor från det krigshärjade landet. En studiehandledare anställdes under mars månad och ytterligare en studiehandledare i ukrainska anställdes i slutet av april månad. Under höstterminen har 2,0 tjänst studiehandledare varit verksam på våra skolor där ukrainska barn genomför sin skolgång. Inför läsårsstart i augusti startades nya språkgrupper i modersmål, då fem eller fler elever har ansökt om modersmålsundervisning i dessa språk. De nya språken för läsåret är grekiska, turkiska och mandarin.

Flera av förskolans rektorer har anställt sk "Husvikarier" för att bidra till stabilitet och kontinuitet i organisationen. Något som förhoppningsvis på sikt ska leda till färre sjukskrivningar och bibehållen kvalitet.

Lokalutveckling

Hammarlunden F-6 är en skola som växer och som idag är den största enheten i kommunen. Elever och personal startade året i sin nybyggda skola och hade även invigning av skolan under mars månad. Två avdelningar vid Annebergs förskola stod fortsatt tomma under första halvan av 2022, detta pga sedan tidigare politiskt fattade beslut. En av dessa två avdelningar kunde dock öppnas under hösten tack vare medel från statsbidrag.

Arbetet med våra två nya högstadieskolor har pågått under året. I slutet av året togs första spadtaget av Nya Mörmoskolan 7-9 vid HUC-området. Arbetet med nya Hammarlunden 7-9 är också påbörjat, men där ligger processen lite senare. Arbetet med fas 0 har nu avslutats, vilket innebär att den nya skolans planlösning nu är färdigställd. Pågående arbete innebär även ett intensivt arbete för samtlig personal vid enheterna, detta då det är viktigt med stor delaktighet i en så stor investering. Skolorna byggs med ett pedagogiskt fokus på måluppfyllelse, närvaro, trygghet och trivsel.

Arbetet med att renovera kulturskolans lokaler påbörjades under våren, sedan kom beslut från politiken om att flytta fram detta arbete. Något som medförde att den tilltänkta temporära flytten till HUC fick avbrytas. Vid denna årsrapportering vet vi inte när den tänkta renoveringen blir av.

Utifrån det politiska säkerhetsläget har kommunens skyddsrum setts över. I detta arbete bedömdes det att avdelning Jollen vid Mörtvägens förskola, som låg i ett skyddsrum, inte kunde återställas inom 48 timmar. Detta medförde en relativt skyndsam flytt som planerades och genomfördes under sommaren.

Utveckling

Under januari och februari hade verksamheterna oerhört hög frånvaro av ordinarie pedagoger, pga pandemin. Vid flera tillfällen var det på gränsen att verksamheten behövde stängas. Med gott samarbete och bra dialog med vårdnadshavarna kunde dock verksamheten vara öppen, med ökade kostnader för vikarier som följd. Något som fått stor påverkan ekonomiskt vid flera enheter. Här kan

konstateras att Mörtvägens förskola, med sina 12 avdelningar under samma tak, hade lättare att klara av bemanning och ekonomi än övriga enheter inom förskolan. Den omfattande personal- och elevfrånvaron under januari-februari, till följd av covid, har även påverkat skolornas och respektive klassers arbete med trygghet och studiero. Detta då rutiner osv inte har kunnat upprätthållas i samma utsträckning som under "normal" period. Därtill en personalstyrka som har avstått tid för planering/reflektion, för- och efterarbete för att täcka för frånvarande kollegor, samt arbetat under ändrade rutiner till följd av pandemin. Flera skolor har även utifrån sitt analysarbete kunnat konstatera att vissa kunskapsresultat varit sämre än brukligt utifrån den höga frånvaron under lång tid till följd av pandemin. Det fanns också en upplevelse hos personalgruppen och det gavs även uttryck för att de var slitna, utifrån detta, under våren. Rektorena försökte då prioritera arbetsuppgifter och även i möjligaste mån skapa utrymme i kalendern för sin personal.

Hammarlunden F-6 har utsetts till pilotskola till Fritidsbanken Skola, som en av sexton skolor i Sverige. Mörmoskolan F-6 fick åter bara elever som räckte till en förskoleklass, istället för två. Skolan har på grund av minskat elevunderlag minskat från att ha ca 330 elever till att endast ha ca 260 elever.

I och med att Covid-restriktionerna togs bort kunde kulturenheten åter planera och genomföra arrangemang under året. De större publika arrangemangen som nationaldagsfirande, midsommarfirande, Sommar i Skoghallsparken drog en månghövdad publik till Skoghallsparken. Kulturgaranti för samtliga elever från förskoleklass till och med åk 9 har också kunnat genomföras under året. Förutsättningarna för att kunna genomföra kulturgarantin är sökta bidrag från kulturrådet, inom ramen för Skapande skola. Allmänskulturen fick tillsammans med Skoghalls Folkets Hus i uppdrag av Socialnämnden att skapa kulturaktiviteter för kommunens 65-plussare. De elva aktiviteterna bekostades av statsbidrag med syfte att förebygga och bryta ensamhet och isolering bland äldre. Biblioteket ansvarade för kommunens förtidsröstning from 24 augusti tom 11 september. Det var ett högt tryck på årets förtidsröstning där ca 5300 förtidsröster togs emot under perioden. Kulturskolan har genomfört 362 elevaktiviteter per vecka fördelat på 287 unika elever.

Under våren genomfördes utökade öppethållande vid Hammarlundens Fritidsgård. I samråd med rektor har fritidsgården även under hösten startat lunchöppet för högstadiееlever några dagar i veckan.

F-9 arbetade under våren med implementering av V-klass och Lgr-22, samt fortsatt arbete med Skriva sig till lärande (STL). Under hösten genomfördes en anpassad STL-utbildning för nya medarbetare och medarbetare som tidigare varit frånvarande. Grundskolans lärare har även genomfört två lärträffar i ämnesgrupper under hösten, där fokus har varit på de nya skrivningarna i LGR-22. Ett annat prioriterat område är inkludering och tillgänglighet kopplat till alla barns- och elevers rätt till ledning och stimulans i undervisningen, vilket gäller alla verksamheter. Förskolan startade hallbibliotek, genom förundransprojektet, på 2 avdelningar under våren. Något som fick positiv respons och som under hösten utökades kraftigt, då hela 37 avdelningar deltog. Syftet med Hallbibliotek är att tidigt stimulera språkutveckling. Alla förskoleområden har antagits som övningsförskolor genom KAU med mottagande av förskollärarstudenter. Detta har även medfört att flera ur personalen behöver läsa handledarutbildning LLU, vilket är ett krav. Fritidshemmen har arbetat med att utveckla arbetssätt med stöd av digital teknik. Det handlar om tex. pedagogiska planeringar, in- och utcheck av barn, samt blanketter. Allt detta effektiviseras och möjliggörs i Vklass för att underlätta och utveckla kommunikation och pedagogik. Under hösten har det även varit kompetensutvecklingsträffar för lärare i fritidshem med fokus på tillgänglig undervisning samt främjande och förebyggande arbete.

Elevhälsan påbörjade ett utvecklingsarbete under året via en utbildningsportal när det gäller skolfrånvaro. Alla elevhälsoteam, utom Bärstadskolan och Mörmoskolan F-6, har nu slutfört utbildningen. Mörmoskolans och Bärstadskolans elevhälsoteam ska gå den tillsammans med central chef och förvaltningens två psykologer. Ett arbete kring att skapa ett skolsocialt-team påbörjades under våren tillsammans med socialförvaltning. Det skolsociala-teamet ska tillsammans med elevhälsoteamen ute

på skolorna arbeta runt skolfrånvaro. Teamet består av en specialpedagog, 2 skolkuratorer, en skolpsykolog, en handläggare från IFO, en kurator från Familjecentralen, en familjebehandlare samt en enhetschef från respektive förvaltning som även utgör teamledningen. Det skolsociala-teamet startade under augusti med två pilotskolor, Lillängsskolan och Mörmoskolan 7-9. Teamet har arbetet såväl med hälsofrämjande och förebyggande samt åtgärdande ärenden. Teamet har under hösten fått handledning av Ineq Solution.

En omorganisation bland skolans rektorer genomfördes inför hösten, som innebar att några rektorer fick ansvar över nya enheter. Vid Hammarlundens skola F-6 genomfördes en ny organisation from hösten, där två rektorer ansvarar för två parallella F-6 spår, vilket innebär att två enheter huserar under samma tak. Även inom förskolan och dess rektorer blev det en omorganisation som följde av att förskolan fick ytterligare ett område, västra 3, from augusti.

Förvaltningen har även genomfört tillsyn av fristående förskolor under inledningen av året. Under 2022 invigdes även Lärcentrum Hammarö i maj månad, där verksamhet bedrivits som försök under hela året. Verksamheten har helt och hållet varit finansierad av statsbidrag under 2022. Det togs även beslut i slutet av året att förlänga verksamheten tom februari månad 2023 i avvaktan på besked om statsbidrag för 2023.

Ekonomi

Bildningsnämnden har ett positivt resultat om 10 167 tkr, vilket motsvarar 2,2% av den totala budgeten. De främsta orsakerna till detta är;

Överskott gymnasiet med 2 600 tkr. Anledningen till detta överskott är att den interkommunala ersättningen/elev har en lägre snittkostnad än budgeterat, beroende av gymnasieval. Eleverna har valt billigare program än budgeterat, vilket har inneburit lägre IKE-kostnader.

Elever som ännu inte skrivits in i särskolan ger ett överskott om ca 2 100 tkr. Det har varit många elever inom särskolan där utredningar har dragit ut på tiden, detta på grund av frånvaro av personal och elever när bedömningar skulle ha gjorts. Av den orsaken skrivs 3-4 elever istället in i särskolan 2023. Detta innebär att den ekonomi som skulle gå ut till skolorna låg kvar som ett överskott om hos verksamhetschefen under 2022.

Kooperativ/enskild förskola har en positiv avvikelse motsvarande ca 900 tkr. Då ytterligare en fristående förskola öppnade under året antogs denna kostnad öka i motsvarande grad. Så blev dock inte fallet då antalet barn inom fristående förskoleverksamhet inte ökade i den omfattning som det fanns platser och som det var budgeterat. Detta beroende av att färre vårdnadshavare valde en placering vid en fristående förskola än budgeterat.

Vuxenutbildningen har ett överskott med 550 tkr. Överskottet hänvisas till medel från statsbidrag gällande yrkesvux och yrkes-SFI.

Intäkt för barnomsorgsavgifter påvisar ett överskott om ca 600 tkr. Det har blivit ökade intäkter beroende av fler barn i verksamheten.

Semesterlöneskulden gav ett överskott då den blev ca 500 tkr lägre än budgeterat.

Nämndens kostnader hade en positiv avvikelse motsvarande ca 200 tkr.

Skolorna har totalt en liten positiv avvikelse, detta trots att flera enheter under våren hade vakanta tjänster som gav ett överskott under första halvåret samt att skolorna delade på Skolmiljarden 2021 och 2022 på totalt 3 600 tkr.

Förskolorna såg ut att gå mot ett kraftigt underskott, ca 1 400 tkr, men fick totalt en positiv avvikelse motsvarande ca 300 tkr tack vare statsbidrag.

Flera olika statsbidrag genererar ett stort överskott i form av miljontals kronor, det handlar om allt från Skolmiljard till att vi inte behövt återbetala statsbidrag.

IT kostnaderna har varit höga och har en negativ avvikelse om ca 1 160 tkr. Den ökade kostnaden var delvis planerad pga övergång från leasing av Chromebooks till inköp.

Skolskjutsar går från ett prognostiserat överskott till en liten negativ avvikelse pga att Regionen har gjort en justering med ca 400 tkr utifrån kostnadsökningar.

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Intäkter	59 674	40 732	18 943
Personalkostnader	-358 938	-350 201	-8 736
Övriga kostnader	-152 065	-152 025	-40
Summa Netto	-451 328	-461 495	10 167

Måluppfyllelse

Måluppfyllelse I hög grad måluppfyllelse Delvis måluppfyllelse Ej måluppfyllelse

Nämndmål	Bedömning
Skola och förskola har ett främjande och förebyggande arbete gällande psykisk hälsa hos barn och unga.	
Minska den andel ungdomar som varken arbetar eller studerar	
Minskad konsumtion och ökat återbruk	
Säkerställa att alla pojkar och flickor genomför en likvärdig förskole-, grundskole- och gymnasieutbildning av god kvalitet.	
Utveckla lärmiljöer som är anpassade för alla barn och elever utifrån ett tillgänglighets- och jämställdhetsperspektiv. Vi ska erbjuda en trygg, inkluderande och stimulerande lärandemiljö för alla.	
Säkerställa att barn och elever med sämre förutsättningar har lika tillgång till utbildning av god kvalitet och att utbildningen kompenserar för barnens och elevernas olika förutsättningar och bakgrund.	

Analys

Vision 2030 och Agenda 2030 ingår som ett underlag för nämndens budget- och målarbete.

Kommunfullmäktige styr, genom sina övergripande mål som utgår från Agenda 2030, och visar i vilken riktning verksamheten ska utvecklas. Utifrån kommunfullmäktiges övergripande mål har nämnden fattat beslut om egna mål som bidrar till att kommunfullmäktiges mål uppnås på längre sikt. Detta är mål som är satta att arbetas med över flera års tid. Under 2022 hade bildningsförvaltningen 6 stycken nämndmål. Av dessa har 2 stycken i hög grad måluppfyllelse, 3 stycken delvis måluppfyllelse och 1 stycken ej måluppfyllelse. För att få en beskrivning av respektive mål går det att ta del av verksamhetsberättelsen 2022. Genom det arbete och de aktiviteter som personalen inom verksamheten har genomfört har

bildningsnämnden bidragit till den övergripande måluppfyllelsen i kommunen. Den övergripande förvaltningen har fungerat som stöd och samordnare för utvecklingsarbetet. Rollfördelningen har som vanligt varit att nämnden har arbetat med vad-frågorna och förvaltningen med hur-frågorna. Det bör tilläggas att samtliga mål är oerhört vida och spänner över flera olika områden vilket medför en ytterst komplex och svår bedömning där det kan vara en positiv trend inom några områden och en negativ trend inom andra. Samtliga mål är satta att arbeta med över flera års tid och kommer fortsatt vara fokusområden framöver. Vi har redan från början varit medvetna om att just dessa mål är stora mål som vi behöver arbeta med över tid för att lyckas.

Övriga nämnder

Överförmyndarnämnden

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Netto	-1 862	-2 000	138

Hjälpmedelsnämnden

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Netto	-154	-200	46

Revisionen

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Netto	-1 248	-1 250	2

Karlstadsregionens räddningstjänst

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Netto	-9 081	-8 976	-105

Valnämnden

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall 2022	Budget 2022	Avvikelse
Netto	-571	-500	-71

Krisledningsnämnden

Krisledningsnämnden har två sammanträden per år och deras uppgift är att fungera som kommunens ledningsfunktion vid extra händelser. Nämnden träder bara i funktion i samband med sådana händelser. Nämnden är gemensam med kommunerna i Karlstadsregionen.

Drifts- och servicenämnden

Nämnden har fyra sammanträden per år. Varje medverkande kommun har utsatt en ledamot och en ersättare till nämnden. Posterna som ordförande och vice ordförande tillsätts genom val i Karlstads kommun. Nämnden arbetar för gemensam utveckling av e-tjänster och nyttjande av dessa och för att få en effektiv gemensam avtalsdatabas. Nämnden arbetar också med gemensam utredning av metoder och lösningar för ett effektivare inköpsarbete och en mer professionell inköpsorganisation.

Patientnämnden

Driftsredovisning (tkr)

	Utfall2022	Budget 2022	Avvikelse
Netto	-8	0	-8

Hammarö Energi AB

Ordförande	Karin Bäckman
Verkställande direktör	Johan Modin
Hammarö kommuns ägande	100%

Viktigare händelser

För år 2022 var ackumulerat utfall enligt SMHIs energiindex 94% av ett s.k. normalår. Året har präglats av högra priser på material och tjänster men även till viss del på bränsle och elpriser. Framför allt har långa leveranstider försvårat underhåll och investeringar. Tack vare Sinfra har andra alternativa leverantörer kunnat utses. Under perioden har efterfrågan varit enorm. Antalet intresseanmälningar har ökat med 1200% och antalet anslutningar med 1000%. Under året har 65 avtal tecknat varav 55 kunde anslutas före årsskiftet. Av dessa återfinns 25 på Hammarö. Under året har PEAB Fyrtornet, HSB Brf Krusbäret samt Riksbyggens Brf Norra Hammarötassen anslutits om totalt 125 bostadsrätter. Brf Annebergsglädan om totalt 33 bostadsrätter har delvis anslutits. Projektering av Solcellsparken är klar och tillståndsansökningar har inlämnats. Parken om 3 MW beräknas kunna producera 3 000 000 kWh/år.

Ekonomi

Bolaget genomförde år 2015 en nedskrivning av de materiella anläggningstillgångarna med 32 630 tkr. I årsredovisningen för 2017 redovisades en uppskjuten skattefordran felaktigt avseende ej erhållna skattemässiga avdrag i samband med nedskrivningen. Eftersom bolaget rättar felet detta år rättas även jämförelsesiffrorna. För att möta återföring av skattemässiga avskrivningar görs överavskrivningar som leder till ett större negativt resultat detta år.

Årets investeringar uppgår till 16 768 tkr.

Resultaträkning (tkr)

	2022	2021
Intäkter	43 581	41 154
Personalkostnader	-3 423	-3 003
Övriga kostnader	-26 250	-26 849
Av- och nedskrivningar	-7 825	-7 701
Rörelseresultat	6 083	3 601
Finansnetto	-1 257	-1 818
Resultat före bokslutsdisp.	4 826	1 783
Bokslutsdispositioner	-13 000	-170
Årets resultat	-8 174	1 613

AB Hammaröbostäder

Ordförande	Thomas Bäckman
Verkställande direktör	Fredrik Berglöf
Hammarö kommuns ägande	100%

Viktigare händelser

Marknadssituationen har varit stabil under 2022 med en fortsatt stor efterfrågan på bostäder. Vakansgraden vid årets slut uppgick till 0,4 % (0,2 %). Den totala omsättningen på bolagets bostäder har varit något lägre än föregående år och ligger fortsatt tydligt under branschsnittet.

På lokalsidan så ställdes Gunnarskärgården under våren om till evakueringsboende för flyktingar från Ukrainakriget, vilket reglerats genom ett hyresavtal med Hammarö kommun. På Björkhagsgården avslutades under våren projektet med att tillskapa en gruppbostad samt ett styrsystemprojekt på samma fastighet. Vissa mindre lokaluthyrningar har också gjorts i beståndet, som t ex uthyrning av lokalytor i Haga till region Värmland för vaccinationsändamål.

Avseende övriga underhållsprojekt under året så har utemiljön på flera bostadsområden setts över för att skapa tryggare miljöer samt för att effektivisera framtida skötsel. Andra projekt som kan nämnas är ytterligare installation av digital tvättstugebokning och flera projekt kopplade till energioptimering.

Hyresförhandlingen för 2023 resulterade i en höjning av hyrorna med 4,5 % fr o m 1 februari. Undantaget höjningen är bostäder på Rögrindsvägen och för bostäder på Hamnvägen 6 och 7 är höjningen 2,25 % från samma datum som ovan.

Under året har för övrigt fastigheten Gunnarskär 1:504 och en av bolagets bostadsrätter sålts.

Ekonomi

Försäljningen av fastigheten Gunnarskär 1:504 och bostadsrätten har gjorts med vinst och lyfter årets resultat. Uthyrningen av Gunnarskärgården har därutöver bidragit till ett bättre resultat än budgeterat. I övrigt har kostnadsläget varit högre än föregående år men ryms inom de budgeterade kostnaderna.

Amortering på lån hos Kommuninvest har skett med 25,5 msek och låneskulderna uppgår till 495 msek vid årets slut. Samtliga ränteswapavtal har löpt ut under 2022.

Soliditeten uppgår vid periodens slut till 13 % inkl. resultatet för KB Tärnan (11,3 % 211231).

Eget kapital uppgår till 66 694 tkr inkl resultatet för KB Tärnan (60 617 tkr per 211231).

Likvida medel vid periodens slut uppgick till 17 391 tkr (25 820 tkr per 211231).

Resultaträkning (tkr)

	2022	2021
Intäkter	68 868	75 191
Personalkostnader	-6 889	-6 109
Övriga kostnader	-36 618	-34 941
Av-och nedskrivningar	-14 413	-13 008
Rörelseresultat	10 948	21 133
Finansnetto	-658	-967
Resultat före bokslutsdispositioner	10 290	20 166
Bokslutsdispositioner	-2 560	-4 700
Aktuell skatt	-1 688	-2 935
Uppskjuten skatt	35	-3
Årets resultat	6 077	12 528

KB Täppan

Komplementär	AB Hammaröbostäder
Kommanditdelägare	Hammarö kommun
Styrelseordförande	Thomas Bäckman
Tillförordnad verkställande direktör	Fredrik Berglöf

Viktigare händelser

Marknadssituationen har varit fortsatt stabil under 2022 med stor efterfrågan på bostäder. Inga outhyrda lägenheter har funnits under året. Marknadssituationen för affärslokaler är fortsatt vikande, även om några bra etableringar genomförts de senaste åren, bl a i form av ett apotek.

Hyresförhandlingarna för år 2023 resulterade i en höjning av bostadshyrorna med 4,5 % fr o m 1 februari.

Större investeringar och underhållsåtgärder som utförts under året är lokalanpassningar för nya affärsverksamheter och investering i laddinfrastruktur.

Ekonomi

Periodens resultat är högre än föregående år bl a beroende på lägre reparations- och underhållskostnader.

Likvida medel vid periodens slut uppgick till 16 634 tkr (15 138 tkr per 211231).

Resultaträkning (tkr)

	2022	2021
Intäkter	11 682	11 219
Övriga kostnader	-5 689	-6 629
Av- och nedskrivningar	-1 056	-889
Rörelseresultat	4 937	3 701
Finansnetto	-538	-642
Resultat efter finansiella poster	4 399	3 059
Årets resultat	4 399	3 059

Investeringsredovisning

Kommunens investeringsnivåer är höga och stora investeringar sker i framför allt i nya skolor. Under 2022 påbörjades arbetet med nya Mörmoskolans högstadie.

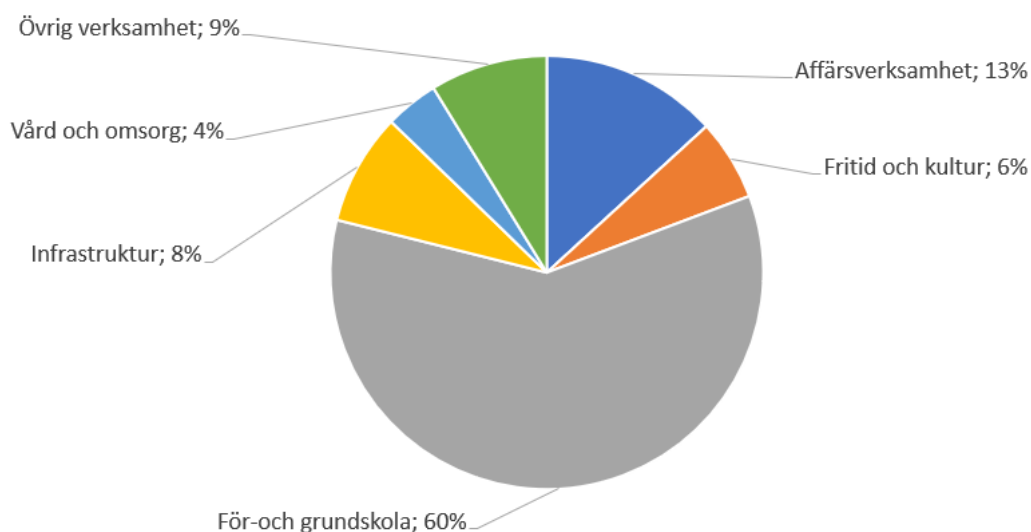
Inom området affärsverksamhet är det investeringar inom Vatten och avlopp som redovisas.

Reinvesteringar har utförts i ledningsnätet och Vidöns avloppsreningsverk samt utbyggnad av ledningsnäten i exploateringsområden har gjort under året.

Underhållsinvesteringar har utförts i kommunens vägnät och i kommunens fastigheter under året.

	Utfall 2022 (tkr)	Budget 2022 (tkr)	Avvikelse (tkr)
Affärsverksamhet	20 641	38 314	17 673
Fritid och kultur	9 470	9 200	-270
För-och grundskola	93 228	366 776	273 548
Infrastruktur	13 037	37 300	24 263
Vård och omsorg	6 223	7 839	1 616
Övrig verksamhet	13 711	18 014	4 303
Sum investeringsprojekt	156 311	477 444	321 133

Vad har pengarna används till

Några av årets större investeringsprojekt (nettokostnad, tkr)

	Nettokostnad, tkr
Skolprojektet	81 610
Vatten och avlopp	18 693
Fastighetsunderhåll (reinvestering)	9 581
Asfalt	8 691

Resultaträkning (tkr)

	Not	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Budget kommun 2022	Kommun 2021
Verksamhetens intäkter	1	333 290	327 367	251 600		243 720
Verksamhetens kostnader	2	-1 294 582	-1 217 434	-1 253 077	-1 039 788	-1 179 475
Avskrivningar (avskr och nedskr)	3	-128 408	-193 285	-103 971	-102 000	-170 544
Verksamhetens nettokostnad		-1 089 700	-1 083 352	-1 105 448	-1 141 788	-1 106 298
Skatteintäkter	4	1 014 051	966 354	1 014 051	989 231	966 354
Generella statsbidrag och utjämning	5	195 453	163 612	195 453	178 654	163 612
Verksamhetens resultat		119 804	46 614	104 056	26 097	23 667
Finansiella intäkter	6	5 912	5 908	3 938	1 800	2 509
Finansiella kostnader		-26 226	-20 438	-17 402	-12 000	-10 553
Resultat efter finansiella poster		99 489	32 084	90 592	15 897	15 623
Extraordinära poster (netto)	7	2 130	8 923	2 130	0	8 923
Årets resultat		101 619	41 006	92 722	15 897	24 546

Balansräkning (tkr)

	Not	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Tillgångar					
Immateriella tillgångar	8	878	903	313	313
Materiella tillgångar	9	2 728 604	2 705 759	2 078 340	2 064 862
Pågående nyanläggningar		65 305	38 119	64 842	26 347
Finansiella anläggningstillgångar	10	18 286	22 704	36 477	35 881
Summa anläggningstillgångar		2 813 072	2 767 485	2 179 972	2 127 404
Exploatering		4 679	2 784	4 679	2 784
Förråd och lager		685	763	0	0
Kortfristiga fordringar	11	164 996	138 328	156 225	130 063
Kassa och bank		242 002	71 130	197 004	17 111
Summa omsättningstillgångar		412 361	213 005	357 907	149 958
Summa tillgångar		3 225 434	2 980 490	2 537 879	2 277 362
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	12	522 392	423 463	455 297	362 576
Därav periodens resultat		101 619	41 006	92 722	24 546
Avsättningar	13	48 594	57 737	44 717	54 931
Skulder					
Långfristiga skulder	14	2 399 851	2 271 261	1 806 778	1 651 688
Kortfristiga skulder	15	254 596	228 029	231 087	208 167
Summa eget kapital och skulder		3 225 434	2 980 490	2 537 879	2 277 362
Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	16				
Koncerninterna förhållanden	17				

Kassaflödesanalys (tkr)

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Den löpande verksamheten				
Resultat efter finansiella poster	99 489	36 429	90 592	15 623
Justering för av- och nedskrivningar	128 408	193 285	103 971	170 544
Betald Skatt	-3 386	-1 767		
Justeringar för avsättningar	-10 215	16 668	-10 215	16 668
Extraordinära poster (netto)	2 130	8 923	2 130	8 923
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	5 076			
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i rörelsekapital	221 502	253 537	186 478	211 758
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Ökning (-)/ Minskning (+) av exploatering	-1 894	-179	-1 894	-179
Ökning (-)/ Minskning (+) av varulager	78	-113	0	0
Ökning (-)/ Minskning (+) av rörelsefordringar	-24 814	-8 096	-26 161	-3 768
Ökning (+)/ Minskning (-) av rörelseskulder	26 413	-20 531	22 920	-20 386
Kassaflöde från den löpande verksamheten	221 284	224 619	181 342	187 425
Investeringsverksamheten				
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-45	-656	0	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-179 373	-359 717	-155 943	-343 211
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1 004	368	0	0
Förvärv av finansiella tillgångar	-596	2 488	-596	2 488
Försäljning/förändring av finansiella tillgång	8	23	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-179 002	-357 494	-156 539	-340 723
Finansieringsverksamheten				
Ökning +/minskning - av långfristiga skulder	120 918	64 374	147 418	99 090
Ökning +/ minskning - av anslutningsavgifter	7 673	10 717	7 673	10 717
Ökning -/Minskning + av långfristiga fodringar	0	-2 488	0	-2 488
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	128 591	72 603	155 091	107 319
Årets kassaflöde	170 873	-60 272	179 894	-45 979

Likvida medel vid årets början	71 130	131 401	17 111	63 090
Likvida medel vid periodens slut	242 002	71 130	197 004	17 111

Notapparat (tkr)

Not 1 Verksamhetens intäkter

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Försäljningsintäkter	48 999	51 423	10 007	10 744
Taxor och avgifter	65 227	57 275	104 002	100 782
Hyror och arrenden	99 750	100 566	24 264	24 485
Bidrag från staten	94 641	73 796	94 641	73 796
Bidrag från Socialstyrelsen (Covid-19)	0	2 344	0	2 344
Bidrag för sjukersättning (Covid-19)	6 609	4 673	6 609	4 673
EU-bidrag	0	355	0	355
Övriga bidrag	1 475	4 645	1 475	4 645
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	5 164	5 122	5 164	5 122
Försäljning av anläggningstillgångar	4 870	16 132	4 870	16 132
Övriga verksamhetsintäkter	6 555	11 036	568	641
Summa	333 290	327 367	251 600	243 720

Not 2 Verksamhetens kostnader

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Personalkostnader	-836 699	-775 797	-826 387	-766 685
Revisionskostnader	-1 072	-1 008	-847	-818
Kostnader kopplade till Covid-19 exkl sjuklön	0	-7 408	0	-7 408
Bolagsskatt	-5 076	-4 345	0	0
Övriga kostnader	-451 735	-428 875	-425 843	-404 564
Summa	-1 294 582	-1 217 433	-1 253 077	-1 179 475

Not 3 Av- och nedskrivningar

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Immateriella	-70	-66	0	0
Anläggningar och fastigheter	-103 249	-98 198	-86 580	-83 041
Maskiner och inventarier	-24 564	-24 566	-16 865	-17 048
Nedskrivningar	-526	-70 455	-526	-70 455
Summa	-128 408	-193 285	-103 971	-170 544

Not 4 Skatteintäkter

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Preliminär kommunalskatt	989 080	944 563	989 080	944 563
Prognos slutavräkning	24 976	19 050	24 976	19 050
Justering föregående års prognos	-5	2 734	-5	2 734
Justering	0	7	0	7
Summa	1 014 051	966 354	1 014 051	966 354

Not 5 Generella statsbidrag och utjämningsbidrag

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Inkomstutjämningsbidrag	94 466	78 268	94 466	78 268
Införandebidrag	0	2 700	0	2 700
Bidrag för LSS-utjämning	1 130	2 539	1 130	2 539
Kommunal fastighetsavgift	36 209	34 232	36 209	34 232
Generella statsbidrag	10 563	470	10 563	470
Regleringsbidrag	46 326	49 552	46 326	49 552
Kostnadsutjämningsbidrag	6 759	-4 150	6 759	-4 150
Summa	195 453	163 612	195 453	163 612

Not 6 Finansiella intäkter

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Ränteintäkter	1 332	769	474	93
Övriga intäkter	4 580	5 139	3 464	2 416
Summa	5 912	5 908	3 938	2 509

Not 7 Extraordinära poster

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Tilläggsköpeskilling vindpark	2 130	8 923	2 130	8 923
Summa	2 130	8 923	2 130	8 923

Not 8 Immateriella tillgångar

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Servitut, licenser och ledningsrätter				
Ingående anskaffningsvärden	968	313	313	313
Årets anskaffningar	45	656	0	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 013	968	313	313
Ingående avskrivningar	-66	0	0	0
Årets avskrivning enligt plan	-70	-66	0	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-136	-66	0	0
Bokfört värde vid årets slut	878	903	313	313

Not 9 Materiella anläggningstillgångar

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärden	3 422 221	2 931 124	2 649 271	2 158 990
Årets anskaffningar	122 701	633 049	104 944	631 684
Försäljningar och uttrangeringar	-5 103	-141 951	-3 162	-141 403
Justering	269	0		
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	3 540 088	3 422 221	2 751 053	2 649 271
Ingående avskrivningar	-793 706	-831 249	-609 221	-666 280
Årets avskrivning enligt plan	-103 083	-98 019	-86 580	-83 041
Försäljningar och uttrangeringar	3 722	140 280	2 785	140 100
Omföring mellan avskrivningar och avskrivningar uppskrivet belopp		-4 718		
Justering	-259		10	

Summa ackumulerade av- och nedskrivningar	-893 326	-793 706	-693 006	-609 221
Ingående uppskrivningar	7 475	43 436	0	
Omföring mellan upp- och nedskrivningar	0	-40 500		
Omföring mellan avskrivningar och avskrivningar uppskrivet belopp	0	4 718		
Årets avskrivning på uppskrivet belopp	-179	-179		
Utgående ackumulerad avskrivning	7 296	7 475	0	0
Ingående nedskrivningar	-146 428	-116 920	-93 378	-23 370
Omföring mellan upp- och nedskrivningar	0	40 500		
Nedskrivning byggnader	-201	-70 008	-201	-70 008
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-146 628	-146 428	-93 578	-93 378
Utgående redovisat värde	2 507 430	2 489 562	1 964 469	1 946 673
Bokfört värde fördelat per fastighetskategori				
Markreserv	75 770	75 651	75 770	75 651
Verksamhetsfastigheter	1 397 939	1 397 866	1 395 651	1 397 866
Affärsfastigheter	322 017	320 878	322 017	320 878
Publika fastigheter	165 977	146 957	165 977	146 957
Övriga fastigheter	545 726	498 698	5 054	5 321
Summa	2 507 430	2 440 050	1 964 469	1 946 673
Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärden	634 936	598 636	344 532	312 411
Nyanskaffningar	29 886	37 145	12 904	32 320
Försäljningar och utrangeringar	-585	-845	-335	-199
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	664 237	634 936	357 101	344 532
Ingående avskrivningar	-365 205	-336 062	-205 437	-183 167
Årets avskrivningar	-24 551	-24 566	-16 865	-17 048
Försäljningar och utrangeringar	541	-4 576	291	-5 222
Justering	13	0	13	

Utgående ackumulerade avskrivningar	-389 202	-365 205	-221 999	-205 437
Ingående nedskrivningar	-53 535	-53 088	-20 905	-20 458
Årets nedskrivningar	-325	-447	-325	-447
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-53 860	-53 535	-21 230	-20 905
Utgående redovisat restvärde	221 175	216 196	113 872	118 189
Därtill pågående	65 305	38 119	64 842	26 347

Not 10 Finansiella anläggningstillgångar

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Aktier och andelar				
Ingående anskaffningsvärde	11 886	9 421	35 881	33 393
Årets anskaffning	596	2 488	596	2 488
Avgående /förändring	-8	-23	0	0
Utgående bokfört värde	12 474	11 886	36 477	35 881
Långfristiga fordringar				
Ingående värde	0	2 488	0	2 488
Tillkommande/avgående fodran	0	-2 488	0	-2 488
Utgående bokfört värde	0	0	0	0
Uppskjuten skatt	5 812	10 817		
Summa finansiella anläggningstillgångar	18 286	22 704	36 477	35 881

Not 11 Kortfristiga fordringar

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Kundfordringar	30 886	35 843	24 059	29 569
Övriga kortfristiga fordringar	134 109	102 485	132 165	100 494
Summa	164 996	138 328	156 225	130 063

Not 12 Eget kapital

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Ingående balans	423 463	382 139	362 576	338 030
Rättelse av fel	-5 041	0	0	0
Årets resultat	101 619	41 006	92 722	24 546
Justering/aktieägartillskott	2 352	317	0	0
Utgående balans	522 392	423 463	455 297	362 576

Not 13 Avsättningar

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Pensioner	6 763	6 814	6 763	6 814
Uppskjuten skatt på obeskattade reserver	3 878	2 806	0	0
Avsättning deponi	22 311	10 000	22 311	10 000
Avsättning vite	6 000	6 000	6 000	6 000
Avsättning avetablering moduler	1 200	5 659	1 200	5 659
Övriga avsättningar	8 443	26 459	8 443	26 459
Summa	48 595	57 737	44 717	54 931
Avsättning till pensioner				
Ingående avsättning			5 484	5 829
Nya Förpliktelser under året			0	-164
Intjänad PA-KL			1 588	0
Ränte- och basbeloppsuppräknings			136	93
Ändring av försäkringstekniska grunder			0	126
Övrig post			-1 355	-2
Årets utbetalningar			-410	-398
Utgående avsättning			5 443	5 484
Aktualiseringsgrad			91%	
Överskottsfond Skandia			10 089	7 666
Överskottsfond Kpa			0	5 263
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring Skandia			43 271	3 064
Pensionsförpliktelser som tryggats i pensionsförsäkring KPA			77 408	73 416

Not 14 Långfristiga skulder

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Lån med förfallodag < 5 år	1 675 073	1 567 747	1 082 000	1 047 000
Lån med förfallodag > 5 år	580 000	563 825	580 000	465 000
Summa lån	2 255 073	2 131 573	1 662 000	1 512 000
Anslutningsavgifter VA	94 332	86 659	94 332	86 659
Övriga långfristiga skulder	50 446	53 029	50 446	53 029
Summa långfristiga skulder	2 399 851	2 271 261	1 806 778	1 651 688
Kapitalbindning				
0-1 år			15,76%	15,21%
1-3 år			19,25%	26,59%
3-5 år			30,08%	27,45%
5-7 år			34,91%	15,54%
7-10 år			0,00%	15,21%
Koncernlimit	0	45 000	0	45 000
Förfalloprofil (inkl. ränteswapar) avseende räntebindningen				
Inom 1 år	862 022	1 196 788	452 000	885 000
Inom 2-5 år	813 050	834 785	630 000	527 000
Inom 6-10 år	580 000	100 000	580 000	100 000
Summa	2 255 073	2 131 572	1 662 000	1 512 000
Räntebindning				
0-1 år			27,20%	58,53%
1-3 år			7,82%	17,33%
3-5 år			30,08%	17,53%
5-7 år			34,90%	0,00%
7-10 år			0,00%	6,61%
Säkrad låneskuld (mnkr) genom ränteswap			130	180

Med förfall 2022			0	50
Med förfall 2024			130	130
Marknadsvärde ränteswap (avsikt att behålla) (mnkr)			5	-5

Not 15 Kortfristiga skulder

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	4 240	5 229	4 240	5 229
Leverantörsskulder	80 673	50 106	71 955	44 055
Övriga skulder	22 478	31 769	19 443	28 997
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter	147 206	140 925	135 448	129 886
Summa	254 596	228 029	231 087	208 167

Not 16 Panter och ansvarsförbindelser

	Koncern 2022	Koncern 2021	Kommun 2022	Kommun 2021
Borgensåtagande			691 869	718 732
Pensionsåtagande intjänat t o m 1997			234 568	239 952
Operationell Leasing			1 712	1 728
Det sammanlagda beloppet på balansdagen av minileasingavgifter för operationella leasingavtal med löptid > 3 år fördelade på förfallotidpunkter är enligt följande:				
Inom ett år			323	1 349
Senare än ett år men inom fem år			55	379
Senare än fem år				
Summa			378	1 728
Ingående ansvarsförbindelse			239 952	240 347
Ränte och basbeloppsuppräknings			7 087	3 393
Nyintjänad pension			0	15
Ändring av försäkringstekniska grunder			0	5 234
Övrig post			-3 416	1 096
Årets utbetalningar			-9 055	-10 056
Löneskatt			0	-77

Utgående ansvarsförbindelse			234 568	239 952
Borgensåtaganden				
Hammarö Energi			97 775	98 775
Hammarö Bostäder			495 247	520 747
Bostadsrättsföreningar			81 520	83 060
Skoghalls folketshusförening			9 867	10 304
Föräldrakooperativ			2 702	1 567
Hammarö ryttarförening			3 358	3 530
Hammarö HC			400	400
Skoghalls bangolfklubb			1 000	349
Summa borgensåtaganden	0	0	691 869	718 732

Not 17 Koncerninterna förhållanden

Enhet	Ägd andel	Givna ägartillskott	Koncernbidrag
Kommunen			
Hammarö bostäder AB	100%		
Hammarö energi AB	100%		

KB Tärpnan	Hammaröbostäder är komplementär och Hammarö kommun är kommanditdelägare
------------	---

Enhet	Ägd andel	Försäljning Intäkt	Försäljning Kostnad	Lån Givare	Lån Mottagare
Hammarö kommun		8 181	27 247		
Hammarö bostäder AB	100%	17 016	11 543	45 999	
Hammarö energi AB	100%	14 684	797		
KB Tärpnan	se ovan	2 560	2 854		45 999

Enhet	Räntor och borgensavgifter Intäkt	Räntor och borgensavgifter Kostnad	Borgen Givare	Borgen Mottagare
Hammarö kommun	1 779		593 022	
Hammarö bostäder AB		1 486		495 247
Hammarö energi AB		293		97 775
KB Tärpnan		0		

Vatten- och avloppsverksamhet

Ny lag om allmänna vattentjänster trädde i kraft 1 januari 2007. I lagen finns bland annat bestämmelser om att verksamheten skall redovisas särskilt från övrig verksamhet med egen resultat- och balansräkning. Anslutningsavgifterna redovisas från och med 2008 såsom periodiserad intäkt och löses upp under samma tidsperiod som anläggningen skrivs av på.

Nyckeltal (tkr)

	2018	2019	2020	2021	2022
Antal abonnenter	4 334	4 468	4 223	4 485	4 502
Omsättning	41 354	42 618	46 679	45 441	46 035
Nettoinvesteringar	27 115	20 861	13 138	26 343	18 693
Resultat efter finansiella poster	0	0	0	0	0
Balansomslutning	312 472	325 399	328 921	353 572	347 644

Resultaträkning VA-verksamhet (tkr)

	Not	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	1	46 035	46 103	45 441
Skattefinansiering				
Verksamhetens kostnader	2	-32 948	-33 077	-29 637
Av- och nedskrivningar	3	-9 816	-13 026	-12 533
Verksamhetens nettokostnader		-42 764	-46 103	-42 170
Finansiella kostnader		-3 271	0	-3 271
Årets resultat		0	0	0

Balansräkning VA-verksamhet (tkr)

	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Materiella tillgångar	4	326 226	331 687
Pågående nyanläggningar		9 316	1 001
Summa anläggningstillgångar		335 542	332 689
Förråd, lager och exploateringsfastigheter		724	724
Kortfristiga fordringar	5	11 377	20 159
Summa omsättningstillgångar		12 101	20 883
Summa tillgångar		347 644	353 572
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital		183	183
Skulder			
Långfristiga skulder	6	339 045	349 133
Kortfristiga skulder	7	8 416	4 256
Summa eget kapital och skulder		347 644	353 572

Noter VA-verksamhet (tkr)

Not 1 Verksamhetens intäkter

	2022-12-31	2021-12-31
Brukningsavgifter	44 141	42 533
Anläggningsavgifter	2 502	2 713
Övriga intäkter	-608	195
Summa	46 035	45 441

Not 2 Interna kostnader

Följande principer har använts för fördelning av gemensamma kostnader avseende annan verksamhet inom kommunen	
	2022-12-31
Servicenämnden	17%
Servicechef	22%
Utvecklingsledare	
Nämndsekreterare	15%
Övriga stabskostnader	5%
Teknisk stab	0%
Teknisk driftschef stab	0%
Personalavd	5%
Ekonomiassistent/Kundtjänst	50%
Ekonom	25%
IT, telefon, bil, beredskap	Fast kostnad +per enhet
Totalt uppgår de interna kostnaderna till 2 941 tkr	

Not 3 Avskrivningar enligt plan/nedskrivningar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod tillämpas.
Nedan komponentindelning tillämpas med avskrivningstider mellan 5-70 år:
Fastigheter
•Mark
•Stomme inklusive grund
•Markinventarier/markinstallationer
•Fasad och yttertak
•Installationer och ledningssystem
•Fönster och dörrar
•VVS produktionssystem
•Ytskikt
•Utrustning kök och sanitet
•Styr-, regler- och larmsystem
Vatten och avlopp
*Ledningsnät
*Pumpstationer
*Pumpar

Not 4 Materiella anläggningstillgångar

	2022-12-31	2021-12-31
MARK, BYGGNAD OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR		
Ackumulerat anskaffningsvärde vid årets början	443 595	407 207
Nyanskaffning	4 114	36 388
Utrangering/försäljning/bidrag		
Summa anskaffningsvärde	447 709	443 595
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-124 618	-116 789
Årets avskrivning	-8 465	-7 733
Justering, nedskrivning		-97
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-133 084	-124 618
Bokfört värde	314 625	318 976
MASKINER OCH INVENTARIER		
Ackumulerat anskaffningsvärde vid årets början	22 297	17 721
Nyanskaffning	241	4 576
Utrangering/försäljning/bidrag		
Summa anskaffningsvärde	22 538	22 297
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-9 586	-8 035
Årets avskrivning	-1 351	-1 335
Justering, nedskrivning		-216
Ackumulerade avskrivningar vid årets slut	-10 937	-9 586
Bokfört värde	11 601	12 711

Not 5 Kortfristiga fordringar

	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar	9 918	19 560
Fordran på abonenterna	1 459	599
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	0	0
Summa	11 377	20 159

Not 6 Långfristiga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Anslutningsavgifter	94 332	86 659
Långfristiga skulder, Hammarö kommun	244 713	262 473
Summa	339 045	349 133

Not 7 Kortfristiga skulder

	2022-12-31	2021-12-31
Skulder till abonnenterna	0	0
Leverantörsskulder	8 286	3 833
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	130	423
Summa	8 416	4 256

Redovisningsprinciper

Den kommunala redovisningen regleras av Kommunallagens 11:e kapitel samt av Lagen om Kommunal redovisning. Rådet för kommunal redovisning lämnar dessutom rekommendationer för kommunsektorns redovisning. Hammarö kommun följer de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning ger ut vilka till vissa delar finns uppräknade nedan:

Skatteintäkter periodiseras till det år då den beskattningsbara inkomsten intjänas av den skattskyldige. Skatteavräkningen beräknas på skatteintäkter från SKL:s senaste skatteprognos.

Pensionsåtaganden bokförs enligt blandmodellen, vilket bland annat innebär att pensioner intjänade före 1998 inte tas upp som avsättning i balansräkningen utan redovisas som ansvarsförbindelse inom linjen. Pensionsförmåner intjänade efter 1997 redovisas som kostnad i resultaträkningen. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS07.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras. Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation redovisas som kostnader. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Kommunens mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Följande avskrivningstider tillämpas: (Mellan 5-70 år)

Följande komponentindelning tillämpas:

Fastigheter

- Mark
- Stomme inklusive grund
- Markinventarier/markinstallationer
- Fasad och yttertak
- Installationer och ledningssystem
- Fönster och dörrar
- VVS produktionssystem
- Ytskikt
- Utrustning kök och sanitet
- Styr-, regler- och larmsystem

Vatten och avlopp

- Ledningsnät
- Pumpstationer
- Pumpar

Gator och vägar

- Vägkropp

- Beläggning

Kommunens bokförda värde på aktier i de kommunala bolagen har i den sammanställda redovisningen eliminerats mot bolagens eget kapital. Obeskattade reserver delas upp med 22 % på uppskjuten skatt samt 78% på eget kapital.

Leasingavgiften för operationella leasingavtal (exklusive avgifter för service, försäkring och underhåll) fördelas linjärt över leasingperioden, även om betalningarna i praktiken fördelas på annat sätt. För ej uppsägningsbara operationella leasingavtal med en avtalstid som överstiger tre år gäller att det sammanlagda beloppet per balansdagen av framtida minimileasingavgifter, fördelade på förfallotidpunkter enligt följande:

- inom ett år
- senare än ett år, men inom fem år
- senare än fem år

Finansiella tillgångar tas upp som anläggningstillgångar då de innehas långsiktigt i ett ägarintresse.

I kommunens årsredovisning återfinns jämförelsestörande poster. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande, ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av ett sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Se not 4.

Vatten- och avloppsverksamheten samt avfallshanteringen ingår i kommunens samlade verksamhet. Enheterna belastas med overheadkostnader och dessutom betalas ränta på avräkning mot kommunen.

Enligt RKR:s rekommendationer nr 18, som gäller från och med 2010, ska investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetald intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod.

Avskrivningstiden på VA-ledningar, 70 år, är ett avsteg från RKR:s (Rådet för kommunal redovisning) rekommendationer om 33-50 år.

Vid redovisning av lånekostnader används huvudmetoden, vilket innebär att i anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader. En investering är ett inköp av en tillgång som är avsedd att användas stadigvarande i kommunen under minst 3 år och som har ett anskaffningsvärde, exklusive moms, som överstiger 20 tkr.

Ordlista

Anläggningstillgångar: Tillgångar som är avsedda att ägas under längre tid. Anläggningstillgångarna upptas i balansräkningen till anskaffningsvärdet med avdrag för planenliga avskrivningar.

Avskrivningar: Planmässig värdenedsättning av anläggningstillgångar, ungefär motsvarande förslitningen.

Avsättningar: Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är oviss till belopp eller till den tidpunkt den skall infrias.

Balansräkning: Dokument som visar kommunens alla tillgångar och skulder på den aktuella balansdagen.

BNP: Bruttonationalprodukt, ett mått på den totala ekonomiska aktiviteten i ett land under ett år.

Borgen: Innebär att en fysisk person eller juridisk person åtar sig ekonomistansvar för någon annan.

Eget kapital: Skillnaden mellan tillgångar och skulder/avsättningar.

Finansiella intäkter: Intäkter som kommer från placerade medel på bank m m.

Finansiella kostnader: Består främst av kostnader för upplåning hos bank.

IFO: Individ- och Familjeomsorg.

Investering: En investering är ett inköp av en tillgång som är avsedd att användas stadigvarande i kommunen under minst 3 år och som har ett anskaffningsvärde, exklusive moms, som överstiger 20 tkr.

Kassaflödesanalys: Beskriver hur likvida medel har förändrats under året genom den löpande verksamheten, investeringar- och finansieringsverksamhet.

Koncernen: Omfattar hela kommunen inklusive dess bolag.

Likvida medel: Kontanter eller tillgångar som kan omsättas på kort sikt, t.ex. kassa och banktillgångar, postväxlar samt värdepapper.

LSS och LASS: Insatserna enligt lagen om stöd och service (LSS) till vissa funktionshindrade utgörs av personlig assistent, ledsagarservice, kontaktperson, avlösning i hemmet, korttidstillsyn, boende med särskild verksamhet samt daglig verksamhet. LASS avser lag om assistansersättning.

Lånekostnader: Ränta och andra kostnader som uppkommer vid upplåning av kapital.

Mnkr: Miljoner kronor.

Netto: Efter alla avdrag.

Nettokostnad: Utgör skillnaden mellan de intäkter (avgifter, bidrag och dylikt) och kostnader som kommunens olika verksamheter redovisat.

Periodisering: Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Resultaträkningen: Visar årets ekonomiska resultat. Intäkter minus kostnader är lika med årets över- eller underskott.

SKR: Sveriges kommuner och regioner.

Soliditet: Visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med eget kapital. Soliditeten visar också om det finns beredskap för framtida resultatförsämringar, det vill säga den långsiktiga betalningsförmågan.

Tkr: Tusen kronor.

Årsarbetare: Innebär att de anställdas beräknade arbetstid har räknats om till heltidstjänster.

Översiktsplan: Är ett begrepp inom fysisk planering i Sverige och avser ett dokument som varje kommun tar fram för att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Översiktsplanen omfattar hela kommunen och ska ge vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.